



JAV LAIVAI GINKLUOJAMI ROBOTU GINKLAIS

PIETŲ VIETNAMO PREMIERAS NORI ATSIKRATYTI IMPERATORIŲ BAO DAI

Francūzų gen. Ely nepasitiko gen. Collins

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — Sekmingai išsilaukęs vidaus krizę premieras Ngo Dinh Diem šaukia trečiadienį parlamentą ir prašys patvirtinti jo vyriausybės natarimą pašalinti valstybės galvą imperatorių Bao Dai.

Bao Dai, sėdėdamas Prancūzų Rivieroj, bandė per armijos inspektorių gen. Van Vy nuversti premiera Diem. Premiera Diem palaikė armijos štabo viršininkas gen. Ty, ir po kelių valandų paveržė iš gen. Vy valdžią, o jį patį priverė pabėgti iš Saigono.

Gen. Collins Saigone

Prez. Eisenhowerio specialus ambasadorius P. Vietname gen. Lawton Collins pirmadienį atskrido į Saigoną. Aerodrome, jo nepasitiko kaip anksčiau Prancūzijos vyr. karo komisaras gen. Paul Ely. Tuo buvo parodyta, kad Prancūzijos vyriausybė yra nepatenkinta JAV politika, remiant premiera Diem ir ignoruojant imperatorių Bao Dai, gyvenantį už valstybės sienų, Prancūzijoje.

Pasitarimai pas Diem

Gen. Lawton Collins, lydintas JAV charge d'affaires Randolph Kidder, tuoj nuvyko svarstyti padėtį su premieru Ngo Dinh Diem. Diem apie parlamentą šaukia imperatorių Bao Dai pašalinti pranešė, kaip tik po pasitarimų su gen. Collins.

Washingtono atstovybės charge d'affaires Kidder priminė spaudos korespondentams, kad JAV vyriausybė teberemia premiera Diem ir po paskutinių įvykių — karo paskelbimo Dinh Xuyen padugnį armijai ir nebe-klausymo imperatoriaus Bao Dai.

Atgijo kovos

Xuyen sumuštos armijos likučiai pirmadienį atnaujino kovas su vyriausybės armija. Vyriausybinkai, nežinūrėdami civilijų nuostolių, atsakė riaušiniams stipria ugnimi. Saigono priemiesčiuose vėl kilo gaisrų. Riaušinių vadai buvo saviškių nužudyti, kai šis sekmadienį norėjo kapituluoti vyriausybinkams.

Užsimezga pavergtų ir "kolonialinių" tautų santykiai

Pasikeista telegramomis

NEW YORKAS. — Suvažiavus Afrikos ir Azijos tautoms į Bandungo konferenciją, Pavergtųjų Jungtinių Tautų pirmininkas pasiuntė konferencijai telegramą.

PJT prašė Afro-Azijos konferenciją, svarstant žmogaus ir tautų teises nepamiršti ir komunistų pavergtų tautų Europoj. Iškilus pagrindinei konferencijos temai — kolonializmui — visa eilė atstovų pasmerkė ir naujosios formos kolonializmą, nešamą Sovietų Sąjungos.

Primtųjų bendroji rezolucijoje komunistų kolonializmas nebuvo atskirai iškeltas, bet jis išėjo į bet kokio imperializmo ir kolonializmo pamsmerkimą.

Afro-Azijos konferencijos sekretorius Ruslan Abdulgani atsiuntė PJT pirmininkui padėkos telegramą. Telegramoj sakoma, kad visų tautų delegacijos pasisakė už žmogaus teisių ir tautų apsisprendimo garantijas, kaip išdėstyta Jungtinių Tautų deklaracijoj ir kaip kad priminė PJT.

IŠ VISO PASAULIO

Kruvinos riaušės Prancūzijoje

LILLE. — Gegužės 1 proga alžyriečiai sukėlė kruvinas demonstracijas, kuriose sužeista 20 policininkų. Demonstrantai reikalavo nepriklausomybės Alžerijai. 70 iš jų areštuota. Panašiose šiuose riaušėse sužeista 21 žmogus.

Išvaikščiojo ant virvės 33 val.

STOCKHOLMAS, Švedija. — Švedų akrobatas W. A. Lundberg ir jo kompanijonas vokietis Richard Schneider pagerino savotišką pasaulinį rekordą. Jiedu išvaikščiojo ant ištemptos virvės 33 val. ir 6 min. Anksčiau Lundberg buvo išvaikščinęs 1 ir 31 min. trumpiau.

Valstybė formuojanti sielas

BUENOS AIRES. — Argentinos prezidentas Peron Gegužės 1 d. kalboj pasakė, kad sielų formavimas daugiau priklauso valstybei, negu bažnyčiai, kadangi visų sielų suma sudaro "tautos sielą". Peronistų valdomos darbininkų unijos gen. sekretorius Vuletich pasakė, kad unija netrukus teiks formalų pasiūlymą atskirti bažnyčią nuo valstybės ir atimti pirmąjį vaikų auklėjimą.

SSSR pagavo 249 japonų žvejus

NEMURO, Japonija. — Sovietų valdžia paleido vieną japonų krabų žvejų kuterį su 5 žvejais. Juos pagavo bežvejojant netoli Kurilų salų prieš 10 dienų. Japonų žiniomis, sovietų nelaisvėdar yra 249 japonų žvejai su 25 žvejybos laivais.

\$277 mil. japonų kariuomenė

TOKIJAS. — Kyodo žinių agentūros pranešimu, Jungtinės Valstybės nuo pareigų metų gegužės 1 d. jau suteikė Japonijos naujai organizuojamai kariuomenėi \$227 mil. paramos ginklais ir kitokiomis karo medžiagomis.

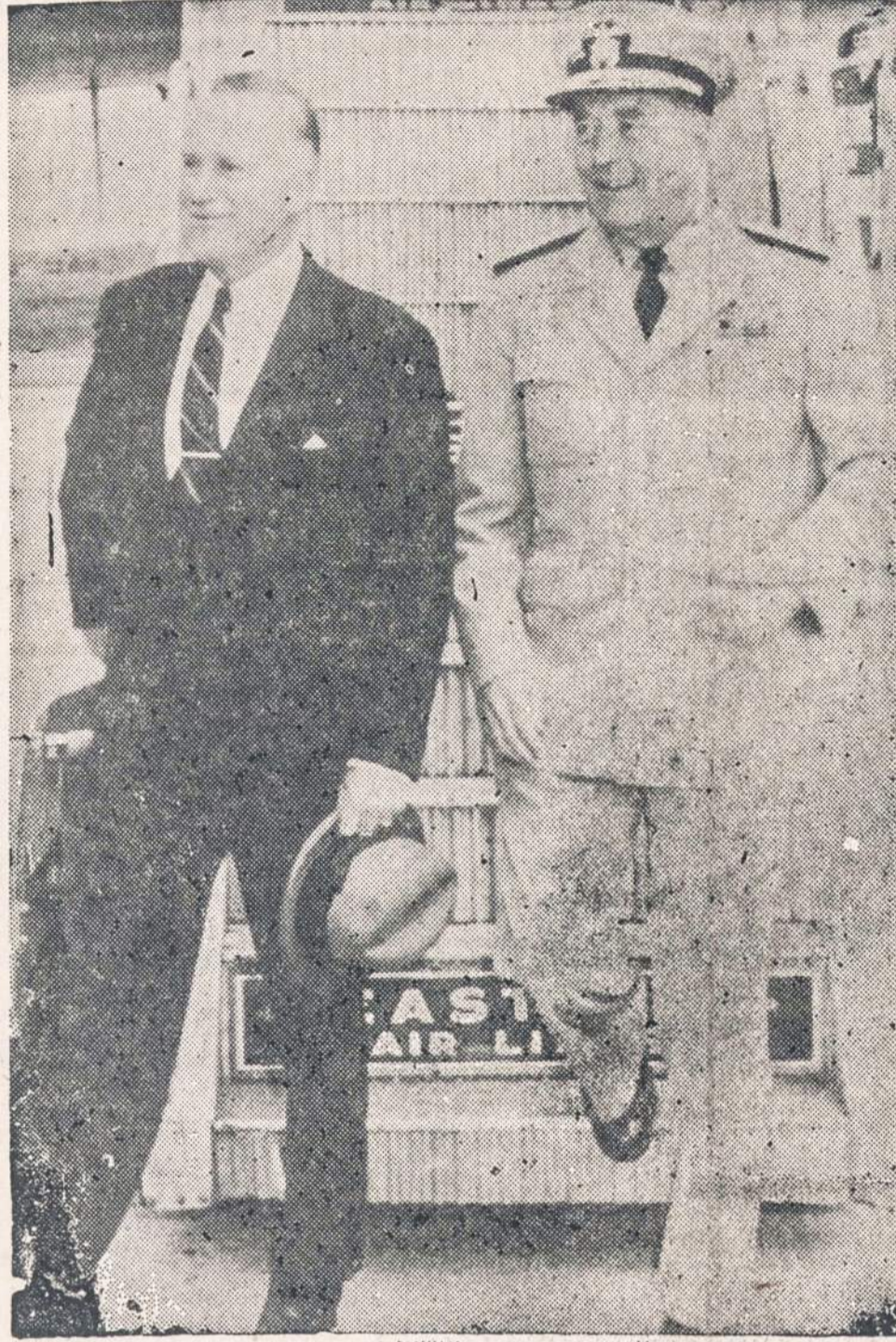
Sveitimšalių legionas traukia

BERNAS, Šveicarija. — Nežiūrint įstatymo, kuriuo baudžiamą grįžė iš prancūzų sveitimšalių legiono šveicarai už tarnavimą sveitimšalių valstybių kariuomenėn, kasmet apie 300 šveicarų jaunuolių atbėga tarnauti legione. Šveicarai prašo prancūzus atsisakyti geruoju propagandos ir verbavimo į sveitimšalių legiona.

Mirė Arthur Deakin, darbininkų vadas

LONDONAS. — Sakant kalbą Gegužės 1 šventėj, Leicester mieste, Arthur Deakin išliko širdies smūgis ir netrukus jis mirė, 64 metų amžiaus.

Arthur Deakin vadovavo anglų transporto unijai — didžiausiai pasauly — turinčiai 1,300,000 narių. Jis buvo griežtas kovotojas su komunistais, kaip ir jo pirmtakas Bevinas, kuris buvo pašauktas iš šio unijos vadovybės ir užsienio reikalų ministris, kai 1945 metais vyriausybė sudarė anglų darbo partiją.



Valstybės sekretoriaus pavaduotojas W. S. Robertson (kairėje) ir admiralas A. Radford, Jungtinių štabo pirmininkas, matomi po jų netikėto atvykimo į Richmond, Va., po savaitę trukusių diplomatinį pasikalbėjimų su nacionalistinės Kinijos komanduojuoju Chiang Kai-Sheku Formozos padėties klausimu. Adm. Radford bus svečias Robertsono namuose, kur jis palieš per naktį prieš grįždamas į Washingtoną, D. C.

GEGUŽĖS 1 PARODĖ RYTŲ-VAKARŲ PASAULIŲ NESANTAİKĄ IR ITAMPĄ

Diena atšvęsta pagal tautų būdą ir sistemą

WASHINGTONAS, D. C. — Jungtinės Valstybės Gegužės 1 buvo paskelbta ištikimybės diena ir švęsta, nukreipus akis ir mintis į gresmingą rytų pasaulį.

Maskvoj, pasaulinio komunizmo sostinė, Kremliaus didikai grumojo plieniniais kumščiais vakarams. teberodantiems pasiryžimą kovoti už savo laisvę.

Pagal JAV būdą

Vieną iš būdingiausių Gegužės 1 dienos švenčių Amerikoj "pagal Amerikos būdą" buvo Burlingtone, Wis., 5,000 gyventojų miestely prisirinko apie 50,000 žmonių. Šventę rengė Amerikos legionieriai, vyriausio kalbėtoju buvo sen. William Knowland, respublikonų vadas senate. Jis pakartojo savo argumentus prieš JAV vyriausybės linkimą derintis su komunistine Kinija ir pasisakė aplamai prieš bet kokias erymas su komunistais, kurie laikosi tol sutarčių, kol jos jiems naudingos.

Žukovo grasinimai

Maskvoj stiprus lietus kiek sutrūgė Kremliaus galiūnams demonstruoti savo karinę galią. Karo ministeris marš. Žukovas buvo dienos kalbėtojas. Jis kalbėjo apie Vakarų pasaulio daromas "provokacijas", apie santykių kenkimą, ypač tokiomis agresingomis sutartimis, kaip Vokietijai apginkluoti

Formozos priesaika

Sovietiškam stilių minėjimas praėjo ir Penpinge, komunistinėj Kinijoj. Valandų valandas suvaryti žmonės žygiavo pro valdovų tribūną. Miesto burmistras Peng Chen kalbėjo apie kariuomenės stiprinimą ir apie kinų "liaudies" priesaikos ištesėjimą — išlaisvinti Taiwaną (Formozą).

Šv. Juozapo diena

Romoj popiežius Pijus XII pasakė iš Šv. Petro Bazilikos kalbą ir savaip išaiškino Gegužės 1 d. Ka-

dangi Šv. Juozapas buvęs tikras darbininkas — stalius, tai ateity katalikai kasmet galės švęsti Gegužės 1 kaip švento Juozapo — darbininko dieną.

Vėliausios žinios

— Ketvirtadienį bus Paryžių paskelbta V. Vokietija nepriklausoma valstybe, pasikeitus sutarčių ratifikavimų dokumentais, reiškinčiais 10 metų okupacijos pabaigą.

— Prancūzijos ir V. Vokietijos vyriausybės prašo Angliją ir JAV kiek galint greičiau sušaukti 4 didžiųjų valstybių vadų konferenciją ir išbandyti Vokietijos suvienijimo galimybes taikiu būdu.

— JAV prekybos rūmų suvažiavime Washingtono prez. Eisenhoweris įrodinėjo, kad sumažinus muitus ir išplėtus tarptautinę prekybą, išeitų į naudą ne tik laisvajam pasauliui, bet ir Jungtinėms Valstybėms.

— Sen. Morse (dem., Ore.) pasiūlė senatui pavesti polio skiepijimo priežiūrą federalinei vyriausybei, kadangi dabartinė sistema negalima pasitiktė.

— Prez. Eisenhoweris priėmė Tailando premiera ir išreiškė savo pasitenkinimą Tailando pasiryžimu kovoti prieš komunizmą. Tailando armijos dalinys buvo vieną iš pirmųjų, kai JT atšaukė ir savo narius pastoti kelią agresoriaus Korėjoj, pasakė JAV prezidentas.

— US Steel Corp. pirmininkas Benjamin Fairless pranešė akcininkų suvažiavime Pittsburghe, kad jis pasitraukia iš šių pareigų, bet sutinka palikti priežiūrą taryboj.

Prez. Rhee dėkoja pavergtom tautom

NEW YORKAS. — Pietų Korėjos prezidentas Dr. Syngman Rhee atsiuntė Pavergtųjų Jungtinių Tautų vicepirmininkui padėką už jam pasiūstą telegramą su padėšinimu ir pritarimu energingai kovai prieš komunistus.

Prez. Rhee savo atsakyme sakė: "Norėčiau pranešti visiems laisvės mylėtojams, ypač albanams, čekams, slovaksams, estams, vengrams, latviams, lietuviams, rumunams ir lenkams, patyrusiems sovietų diktatūrą, kad jų draugingumas ir moralinė parama man yra didelis padrasinimo šaltinis. Esu tikras, kad jie išvien veikdami Jungtinėse Valstybėse ras užtarimo ir išvaduos savo kraštus nuo agresoriaus priespaudos".

Čekės dirbančios kaip gyvuliai

Pabėgėles pasakojimai

WASHINGTONAS, D. C. — Per Amerikos Balsą buvo perduoti pasakojimai vienos čekų gailestingosios sesers, pabėgėtosios į Vakarų Vokietiją.

Iš komunistų propagandistų dažnai girdima tik kalbos apie moterų lygybę. Bet toji lygybė privedė prie to, kad Čekoslovakijoje, kaip ir kitose komunistų užvaldytose šalyse, dabar moterys dirba kaip gyvuliai, sako minėta pabėgėlė. Visos čekų moterys atrodė apšepusios, nes viską, ką uždirba, sukiaša į maistą. Bet ir to dar neužtenka žmoniškam prisitaikinimui. Eilėse reikia stovėti valandų valandas, o kai galiausiai įeina į krautuvej, prekijų, kurių atėjo pirkti, dažnai negauna.

Sovietų anglis tikrai akmenis

Netruksta ir kalkių, guodžiasi vartotojai

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos Balsas perdavė ištrauką iš Bulgarijos ir Vengrijos komunistų spaudos su susiskundimais apie nuolat blogėjančią anglies kokybę.

Laikraščiai spausdina žmonių nusiskundimus, kad perkamoje anglyje jie tiek daug randa akmenų ir kalkių, kad anglis vos dega. Vengrijos spauda pripažįsta, kad anglies kokybė metai iš metų blogėja. Valdžiai reikalaujant vis daugiau anglies iškasti, darbininkai, pagaliau ir jų prižiūrėtojai neturi laiko ir intereso anglis rūšiuoti ir valyti. Svarbu pristatyti nustatytus kiekius.

PLAUSTININKŲ NESEKMĖ

SAN FRANCISCO. — Pakrančių apsaugos kuteris išgelbėjo 5 žmones iš plausto "LehiIP", baigiamo irti Pacifike nuo stiprių bangų. Plaustininkai manė nusigrąžinti iki Havajų salų, bet jiems nepasisekė, kaip ir pirmoj keilonėj su "Lehi I".

— JAV pasiuntė pereinamais metais už \$5 mil. maisto komunistinių šalių gyventojams Europoj, nukentėjusioms nuo potvynių.

— Švedai sulaukė vaikų skiepijimą nuo polio ligos, susekus serumę gyvų virusų, ligos sukėlėjų.

GYNYBOS SEKRETORIUS WILSONAS PATENKINTAS PADARYTA PAŽANGA

Iruošti 7 laivai su vairuojamomis raketomis; šiais ginklais aprūpinami ir lėktuvnešiai

WASHINGTONAS, D. C. Gynybos sekretorius Charles Wilson nušvietė Kongreso nariams padarytą karo laivyno pažangą naujų robotinių ginklų gaminiame ir tobuliniame.

Trys nukentėję nuo atominių bandymų

Iškėlė vyriausybei bylas

WASHINGTONAS, D. C. — Trys piliečiai reikalauja vyriausybę atsilųginti už bandytų atominių bombų padarinius, radioaktyviuosius pelenus, nuo kurių jie nukentėjo Nevados bandymų laukų srityse.

Du iš jo reikalauja po \$100,000 ir trečias \$75,000, o taip pat padengti ligoninės ir kitas gydymo išlaidas.

JAV sumokėjo gera valia Japonijai \$2 mil., iš kurių gydomi ir šelpiami tie 23 japonų žvejai, kurie nukentėjo per vandenilio bombos bandymus pereinū metų kovo 1 d. Vienas iš šių žvejų mirė. JAV specialistai tvirtina, kad mirimo priežastis nebuvo atomų radioaktyvinių spindulių.

47,000 t. tanklaivis

HAMBURGAS, Vokietija. — Pirmadienį iš Hamburgo uosto išplaukė kė tik vokiečių pastatytas didžiausias tanklaivis (laivais alyvai gabenti) pasauly.

Jis yra 47,000 br.-reg. tonų. Jo savininkas yra Aristotel Onassis, fantastiškai praturtėjęs karo ir pokariniais metais greitai laivininkas. Onassis dabar yra pats didžiausias laivų savininkas visame pasauly.

Daugiausia jo laivų plaukioja po Panamos vėliava, kadangi mokesčiai Panamai ir jos socialiniai reikalavimai laivų įguloms yra labai žemi. Bet šį naująjį ir didžiausiąjį tanklaivį Onassis paleido po Saudi Arabijos vėliava ir pavadino arabišku vardu "Al-Malik Alawal". Laivas išplaukė į Persų įlanką gabenti alyvą į vakarų pasaulį.

Pakistano Ali vyks į Kiniją

Tarsis su Chou En-lai

KARACHI, Pakistanas. — Mohammed Ali, Pakistano ministras pirmininkas, netrukus išvyks Peipingą pas komunistinės Kinijos premiera Chou En-lai.

JAV yra patvirtinuosius, kad Pakistano premieriui ir Anglijos diplomatiniams atstovui Peipinge Travelyan yra pavesta išsiųskinti apie privačias Washingtono-Peipingo derybas dėl paliaubų Formozos srity.

Pakistano vyriausybė įsakė užsidaryti dviem Afganistano konsulatams, paastrėjus savitarpiams santykiams dėl Pathan tautėlės pasieny. Pakistanas nori ją prisijungti prie savės, o Afganistanas — padaryti iš jos atskirą valstybę.

Suruošus afganams demonstracijas prie Pakistano konsulatų Kabuloj, Afganistano sostinėj, Pakistano vyriausybė konsulatą atšaukė ir įsakė Afganistanui uždaryti savo konsulatų Quetta ir Peshawar.

Prašydamas daugiau lėšų šiem ateičius karo ginklams, sekretorius Wilson užtikrino, kad tam skiriamos lėšos pateisina visas krašto apsaugos viltis. Pagal Eisenhowerio ir jo krašto apsaugos planus numatyta sumažinti žemyno armiją, bet užtat prašo nesigallėti lėšų naujesiems ginklams.

Nauji vienetai laivyne — raketlaiviai

Ch. Wilson nupasakojo Kongreso nariams, kad laivynas baigia iruošti ir netrukus paleis į tarnybą 7 raketlaivius. Kaip anksčiau laivai būdavo ginkluoti patrankomis, torpedomis, ir kitais "senais ginklais", dabar laivyne pasirodys naujo tipo laivai — raketlaiviai, aprūpinti ne šiaip sau raketomis, kurios skrenda kaip kovo 1 d. Vienas iš šių žvejų mirė. JAV specialistai tvirtina, kad mirimo priežastis nebuvo atomų radioaktyvinių spindulių.

Kai kuriems karo laivams, kaip kreiseriams ir lėktuvnešiams, vairuojamos raketos bus papildomas svarbus ginklas, bet ne pagrindinis.

Pažanga ir kitose srityse

Vyr. štabo viršininkas adm. Radford supažindino Kongreso narius ir su kitų kariuomenės tarnybų padaryta pažanga robotiniuose ginkluose, kaip armijoj ir aviacijoj.

Sudėjus šiuos naujuosius ginklus ir priemones jiems paleisti ir prieš taikinius—svarbiausia naujuosius sprausminius lėktuvus—JAV yra padariusius žymiai didesnę pažangą, negu Sovietų Sąjunga, tvirtino adm. Radford.

Prasidėjo derybos dėl austrų taikos sutarties sudarymo

Gegužės 12 laukiama užsienio reik. ministerių suvažiavimo

VIENA, Austrija. — JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų S-gos ambasadoriai pradėjo optimistiškoj nuotaikoj ieškoti galutinio susitarimo dėl Austrijos taikos sutarties.

Sutartį pasirašius, baigtusi ligišolinė okupacija ir Austrija atgautų visišką nepriklausomybę. JAV ambasadorius Thompson, atvykęs į posėdžius, išreiškė, kad konferencija bus trumpa, bet vaisinga.

Iš Londono pranešama, kad gegžės 12 d. suvažiuos į Vieną 4 didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministrai pasirašyti ambasadorių paruoštą sutartį.

Austrijos nepriklausomybės priešinkai buvo sovietai. Bet po 10 metų priešinimosi jie galiausiai pareiškė sutikimą sudaryti taikos sutartį. Sutartį pasirašius, sovietai yra pažadėję atlaukti iki metų pabaigos savo okupacinę armiją, susidedančią iš 44,000 vyrų. Visų trijų vakarų šalių armijos Austrijoj siekia tik 25,000 vyrų.

Donelaičio gimtinėje priverčiamųjų darbų stovykla

(IS VILNIAUS RADIIJO)

Kadangi iš pavergtosios Lietuvos kaimo daug jaunimo ir suaugusių vyrų išgabenta svetur įvairiems darbams, tai kolūkiuose pasilikta daugiausia moterys su mažu arba be patyrimo žemės ūkiu darbuose. Dabar pradėdamos tos spragos savaimė lopyti: iš miestų įvairių įstaigų ir darboviečių "savanoriai" važiuoja dirbti į kaimą.

Vilniaus radijas praneša, kad "Komunaro" žemės ūkiu dirbtuvių tekintojas Platuškin "pasiprašė" darbams į kolūkius. Seniau jis dirbo Vitebske.

Vilniaus Universiteto politinės ekonomijos katedros asistentas-aspirantas Sustavičius, vyr. dėstytojas Matijošius, ekonomikos fakulteto studentai diplomantai Rimickis, Gruzinskis, Blažys ir kiti — visi vyksta kaiman kolūkiuose padirbėti. Dar į kolūkius dirbti išvyko "savanoriai" propagandos skyriaus vedėjas Nevirauskas, šv. ministerijos tarnautojas Jakubėnas ir kiti.

Nauja "galiufka"

Dar pavergtos Lietuvos žmonės nespėjo atsikvostėti nuo Le-

nino, Majakovskio, Lomonosovo minėjimų, kai spaudos ir radijo peršamas minėti sodininkas Mičiurinas. Jis gimė prieš kimtą metų. Dabar pavergtoj Lietuvos jo vardas plačiai garbinamas ir mokinių tarpe net yra sudaryti vadinamieji mičiuriniukų būreliai.

Nauji leidiniai

T. Lietuvos politinės ir mokslinės literatūros leidykla lietuvių kalba išleido brošiūrą, vardu "Mechanizuota kukurūzų sėja", ir plakatą "Išauginkime gausų kukurūzų derlių".

Dabar pavergtoj Lietuvos kukurūzų sėja — dienos šūkis.

Ir Maskvoj V. Kapsuko nepamiršo

Balandžio 24 d. Maskvoj buvo padėtas vainikas prie sienos, kur įmūryta Vinco Kapsuko-Mickevičiaus įsienė (urna). Vainiką padėti atvyko iš Lietuvos Sniečkus, Gedvila, Paleckis, dalyvaujant nuolatinės T. Lietuvos respublikos atstovybės Maskvoje bendradarbiams, studentams ir kitiems. Vilniaus radijas praneša, ar kas tose išskilmėse dalyvavo iš maskvinės vyriausybės

ar komunistų partijos atstovų. Ant raudono vainiko kaspino aukso raidėmis rusų ir lietuvių kalba įrašyta: "V. M. Kapsukui, žymiausias revoliucionierius, vienam iš kompartijos organizatorių. Nuo Lietuvos kompartijos centro komiteto, T. Lietuvos ministrų tarybos ir Aukščiausios tarybos prezidento".

Kas puošia mūsų Vilnių

O Vilniuje prisegus lentos su atinamiais rašais, kur tariama 1895 metais buvo apsisostę Leninas.

Vilniuje Gedimino kalno papėdėje suprojektuotas rusų poetui A. Puškinui paminklas.

O kas nusidėvi Donelaičio Tolminkiemyje...

Romos radijo balandžio 28 d. lietuvių kalba pranešimu, prie Tolminkiemio, kur Donelaitis gyveno ir išgarsėjusius savo "Metus" parašė, veikia komunistų sudaryta priverčiamųjų darbų stovykla. Anot Romos radijo pranešėjo, toje stovykloje buvo nemaža kalinamų lietuvių.

Pagrįdai puodai netaukuoti

Kybartų rajono Černiakovskio kolūkiu pirmininkas Vytautas Markevičius net per Vilniaus rajoną pasigyrė, kad jo vedamas kolūkis suoliais žengias pirmyn. Girdi, smarkiai padidėjęs visuomeninių gyvulių skaičius, galvijų 100 ha jau turima 16, kurių tarpe 6 melžiamos karvės.

1939 m., tai yra, Lietuvos nepriklausomybės metais, ten 100 ha ganėsi 29 raguočiai, kurių tarpe 18 melžiamų karvių. Pirmininkas V. Markevičius nepasako, kiek tas kolūkis turi kitų gyvulių; tur būt, tiek, kad gėda viešai apie tai kalbėti. Jis sako, kad kolūkiu pelno tiek turėta, kad buvo galima dirbantiems už dienos darbą mokėti 1 rublį 80 kapeikų... Būtų gera, jei jis čia pat būtų pasakęs, kad už tuos pinigų galima nusipirkti tik penkioliktą sviesto kilogramo dalį.

O Lietuvos nepriklausomybės metais kaimo bernas už dienos darbą galėjo išgyti du kilogramo sviesto.

Sportas

Savaitinį radijo žurnalas "Sportas" praneša, kad 1956 m. T. Lietuvoj bus spartakiada su 3,000 dalyvių.

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Sukdami per gatvę, saugumėms reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

SLA 226 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 4 d. vakare įprastinėje vietoje, 3600 W. North Ave. —K. Č.

Erzvilko Draugiško Klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, gegužės 4 d., 7:30 val. vakare Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi dalyvauti. —Nellie Wilcox, nut. rašt.

S. m. gegužės 4 d. (trečiadienį), 8 val. vak. kviečiamas Balfo 14 Cicero skyriaus narių susirinkimas Sv. Antano parapijos salės bibliotekos kambaryje, Cicero, Ill. Maloniai prašomi skaitlingai dalyvauti. —Valdyba.



KAZIMIERAS DAGIS

4101 So. Artesian Ave.
Mirė 1955 m. gegužės mėn. 2 dieną, 12:40 val. ryte. Gimęs Lietuvoje, ūkmeis apskrityje, Dubekiu parap., Lėlių kaimė. Amerikoje išgyveno 48 metus.

Paliko nuliūdę: Brolienė Amilija Dagis, broliukai: Lucilė, jos vyras Bruno Shotas ir jų šeima; Konstancija, jos vyras Juozapas Gorski ir jų šeima; Elzbieta Dauskurdas su šeima, Albina, jos vyras Jonas Sloizis su šeima, Albert Dagis, jo žmona Ruth ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Chicago Lietuvos Draugijai, Amerikos Piliiečių D-jai ir ūtenos Apkrityje Kl. Kūnas pašarvotas Weisalak koplyčioje, 4256 So. Mozart St.

Trečiadienį, gegužės 4 dieną, 9:30 val. ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į St. Christina parapijos bažnyčią (11003 So. Roman Ave), o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Kazimiero Dagio giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūde lieka:

Brolienė, Brolio Vaikai ir kiti Giminės.
Laidotuvį direkt. Antanas M. Phillips. Tel.: Yards 7-3401.



FRANK NORKUS

3543 West 116th Place
Mirė 1955 m. gegužės mėn. 2 d., 11:30 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Sausėnės parap. Amerikoje išgyveno 52 metus.

Paliko nuliūdę: du sūnus: William, marti Lucille, Albert, marti Jean, du anūkai; du pusbroliai: William Stepkus su šeima, Frank Pochkousas su šeima, giminaitis Charles Gričius ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 6812 S. Western Ave.

Ketvirtadienį, gegužės 5 d., 9 val. ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į St. Christina parapijos bažnyčią (11003 So. Roman Ave), o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Frank Norkaus giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūde lieka: Sūnus, Marčionis, Anūkai Pusbroliai ir kiti Giminės.
Laid. direkt. Antanas Petkus. Tel.: Grovehill 6-2345.



MARIJONA DAUNIS (PAGAL TĖVUS KRASAUSKAS)

506 No. Lincoln St., West Frankfurt, Ill.
Mirė 1955 m. gegužės mėn. 1 d., sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Batakių parapijoje, Varnaičių kaimė.

Amerikoje išgyveno 50 metų. Paliko nuliūdę: vyras Domininkas, 3 dukterys: Lillian Martin, žentas Robert; Bernice Signorelli, žentas Jack; Josephine Neverdauskas, žentas Jonas, marti Ona Urbit, 7 anūkai; 3 broliai: Charles, brolienė Vera, Antanas, brolienė Magdalena, Frank, brolienė Frances ir jų šeimos; svogeris Antanas Petreikis su žmona gyv. Springfield, Ill.; brolienė Martha Yankunas, jos vyras George ir jų šeima; brolienė Mrs. Jonas Brazas, 2 pusseserės: Agota Pustelninkas, jos vyras Jurgis ir jų šeima; Marijona Bauza ir jos šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko brolis Petras Krasauskas su šeima ir sesuo Petronėlė Rimkus su šeima.

Priklausė Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Kūnas pašarvotas J. V. Walker koplyčioje, W. Frankfurt, Ill. Šeštadienį, gegužės 7 dieną, 9 valandą ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į St. John's parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Lietuviškose kapinėse, West Frankfurt, Ill.

Visi a. a. Marijonos Daunis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūde lieka:

Vyras, Dukterys, Žentai, Marti, Anūkai, Broliai, Brolienės, Pusseserės ir kiti Giminės.
Dėl informacijų skambinkite HEMlock 4-5114.



FRANK ALKIMOVICZ

gyv. 4206 So. Fairfield Ave. LA 3-4591
Mirė 1955 m. gegužės mėn. 1 d., 6 val. vakaro, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kražių parapijoje, Gevelių kaimė. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Fannie (pagal tėvus Barthelemy, pagal pirmą vyrą Samoska), dvi dukterys: Violet Neyman, žentas Edward; Stella Lemon, žentas Jake; postinis Raymond Samoska, marti Ann; septyni anūkai, brolio sūnus Al. Alkim, C. W. O., U. S. A., jo žmona Yolanda ir jų šeima; svogerka Johanna Alkimovicz, krikšto dukte Bernice Alkim, brolio dukte Sophie Bistras ir jų šeima; trys pusbroliai: Kostantas Balakavičius ir žmona Marijona, jų sūnus Bernard ir jų trys dukterys, vienuolės - kazimierietės: sesuo M. Konstancija, sesuo M. Eucharistina ir sesuo M. Immaculata; Mike Balakavičius, jo žmona Anelė ir jų šeima; Gabriel Balakavičius, pusseserė Stephanie Petrauskas ir jos šeima ir kiti giminės bei pažįstami.

Vėlonis priklausė Zarasiškių Klubui.
Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gegužės mėn. 5 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidejimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Frank Alkimovicz giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūde lieka:

ŽMONA, PŪDUKROS, ŽENTAI IR KITI GIMINĖS.
Laidotuvį direkt. John F. Eudeikis. Tel.: Lafayette 3-0440.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuoj... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.00.
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. Lafayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimėio

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli frank - naujai kraustymo ironkai
Slyg metų patyrimas - Pigus ir sažiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wilbrook 5-9209

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Ispardavimas
11 gabalų tiktai už \$169
I ši setą įeina lova, dresseris, komoda, springsai, matrasas su vidurinėm spiruoklem, 3 vanity stiliaus lėmos, 2 miegamoms pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užteiti vakaras. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsūkite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmdieniais nuo 11 iki 4:30.

BUICK 'AS LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURSĖI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dienā. Ke' ir 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

ANTANAS BRUZAS
3310 So. Halsted St.
Mirė 1955 m. gegužės mėn. 2 dieną, 5:15 val. ryte, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Pavandenės parapijoje ir mieste.
Amerikoje išgyveno 57 metus. Paliko nuliūdę: dvi seserys: Elzbieta Čepaitis, svogeris Jonas ir jų šeima; Marijona Šalitis ir jos šeima, brolis Vincetas, gyv. Pacific Beach, Wash.; sesers vaikai: Adeline Sapit, Elaine Barcus, Jean Čepaitis, Stella Slipicka, Jean Macy, Ruth Šalitis ir Walter Šalitis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudminio kopl., 3319 S. Lithuania Avenue.
Trečiadienį, gegužės mėn. 4 dieną, 1 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvos Tautines kapines.
Visi a. a. Antano Bruzo giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuliūde lieka: Seserys, svogeris, Brolis, Sesers Vaikai ir kiti Giminės.
Laid. direkt. J. F. Rudminas. Tel.: Yards 7-1133.

Metinė Mirties Sukaktis
ANTANAS AUDICKAS
gyv. 6438 N. Damen Ave.
Mirė 1954 m. gegužės 3 dieną. Gimė Lietuvoje, Biržų apskr., Vabalniukų parapijoje, Cipėnų kaimė.
Palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse.
Paliko nuliūdę: žmona Valerija (Senonaitė), dukte Julia Wirtz, žentas Frederick, sūnus Donald, pusseserė Frances Petronis su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nuiesime. Tėbūna Tau lengva ši žemelė.
Nuliūde lieka: Žmona, Dukte, Žentas, Sūnus, Pusseserė ir kiti Giminės.

2 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - TUESDAY, MAY 3, 1955

URBA Gėles Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel. LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėles ir Vainikai. Antka pių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
PORTSMOUTH 7-9020

GUZAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu! Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

LIŪDESIO VALANDOJE SAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI: GROvehill 6-2345-6 Townhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Steponas C. Lackawicz
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ KOPLYČIOS
2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PULLMAN 5-1270

NARIAI
Chicago Lietuvos Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ. TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: Yards 7-0781

Nuolaidomis vergiamos tautos

Lietuvos delegacijos pirminkas V. Sidzikauskas 1955 m. bal. 14 d. kalbėjo Pavergtųjų Tautų Seimo pilnates posėdyje New Yorke.

Jis pažymėjo, kad tiek daug aukų ir kančių, taip pat ir iš taikų mylinčių mūsų tautų, pareikalavęs II Pasaulio karas savo rezultatais labiausiai parakodsis yra ta prasme, kad Vakarai įgalino Azijos bei Afrikos tautas sukurti suverenes valstybes, o Rytai, atvirkščiai, buvo įgalinti sugrobtį 9 Europos suverenes valstybes.

JAV pareiškimai

Lietuva, lygiai kaip Lenkija, Latvija, Estija, Rumunija yra tarp pirmųjų Sovietų imperiazmo ir komunistinės agresijos aukų. Kaip laikėsi Vakarų galybės dėl Lietuvos ir kitų sovietinės agresijos aukų? Prancūzija ir Britanija tuo metu angažuotos žūbtinėi kovai su nacių Vokietija. Tačiau kai žinios apie sovietinę agresiją prieš Pabaltijo valstybes pasiekė Washingtoną, 1940. 7. 23. Valstybės Departamentas išleido komunikatą, kuriame pranešė:

— Per kelias pastarąsias dienas skubos keliu siekiama pabaigti apgaulingą procesą, kuriais trijų mažių Pabaltijo respublikų — Estijos, Latvijos, Lietuvos — politinė nepriklausomybė ir teritorinį integralumą vienas jų galingasis kaimynas turėtų galutinai panaikinti... Jungtinių Valstybių tauta yra priešinga grobimo veiksmams, vis tiek ar jie būtų vykdomi jėga ar tik jėgos grėsme... Jungtinės Valstybės pasiryžusios laikytis principų, nes amerikiečių tauta yra įsitikinusi, kad jeigu ne šiais principais atremta doktrina rikiuos tarpvalstybinių santykius, nebūna galima išlaikyti juose nei sveiko proto, teisingumo ir teisės pagrindai, kitaip sakant, patys moderniosios civilizacijos pagrindai”.

Po 3 mėnesių, būtent 1940. X. 15, prezidentas F. D. Rooseveltas pareiškė:

— Yra teigiama, kad Lietuva prarado savo nepriklausomybę. Tai yra nesuipratimas. Lietuva savo nepriklausomybės neprarado. Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai nustumta į šalį. Ateis laikas ir Lietuva vėl bus laisva. Ir tai gali įvykti daug veikiau, nei jūs laukiate.”

Amerikos politikos patvirtinimas

Šią nepripažinimo politiką iš naujo patvirtino Valstybės Sekretorius John F. Dulles 1953 m. lapkričio 30 d. savo pareiškime Atstovų Rūmų Komisijoje Pabaltijo valstybių padėčiai tirti:

— Jungtinės valstybės iš savo pusės tebeleiko diplomatinį pripažinimą, suteiktą trims Pabaltijo valstybėms 1922 m. Mes tęsime santykiavimą su tais Pabaltijo kraštų diplomatiniais bei konsulariniais atstovais, kurie buvo tų valstybių paskutinių nepriklausomų vyriausybių tarnyboje”.

Jis pridūrė: — Mes nesame užmiršę Atlantio Chartos ir jos prokla-

muotos “visų tautų teisės pasirinkti tokią valdžios formą, kokios jos nori.” Mes tebeturime tos chartos išreiktą troškimą “matyti atstatytas suverenes teises ir savivaldas tiems, iš kurių tatai buvo prievarta išplėsta.”

Didžiųjų valstybių laikysena

Mutatis mutandis, analogiška laikysena yra ir didžiųjų Europos Galybių, neišsirian Federalinės Vokietijos Respublikos. Visos Kremliaus valdovų pastangos laimėti savo kriminaliniam užkariavimams Pabaltijo valstybių diplomatinį pripažinimą lig šiol nepasisekė.

Tačiau ši laikysena iš esmės yra negatyvino pobūdžio. Tuo tarpu mūsų pavergtosios tautos, visomis priemonėmis besipriešinančios sovietinei spaudai, su nerimu laukia iš didžiųjų Vakarų Galybių pozityvios, konstruktyvios politikos, jos laukia žinių ir ženklų apie jų pavergimo galą. Pavergtoji lietuvių tauta ir mes, jos valios teisėti reikėjai laisvajame pasaulyje, nelaikome nepriklausomybei atstatyti vienintele priemone naujo karo. Tam tikslui taip pat gali patarnauti ir kaikienu įtaigojama didžiųjų konferencija, jei tik didžiųjų Vakarų galybių vyriausybės bus apsisprendusios nedaryti kompromisų principams.

Vienas iš pagrindinių tokios konferencijos dalykų, be abejo, būtų Europai lemtingos Vokietijos problemos sprendimas, tariant, taikos sutarties su Vokietija pasirašymas. Iki II Pasaulio karo pabaigos Vokietija buvo Lietuvos vakarinis kaimynas. Jaltos ir Poddamo sutartys šiaurinę Prūsijos dalį su Karaliaučium priskyre sovietų administracijai, palikdamos galutinį sprendimą taikos konferencijai. Sovietai minėtą sritį perkrikštavo į Kaliningradą apygardą, o Tilžės istorinį miestą — į Sovietską. Šios laikinos padėties įamžinimas ir eventualus įteisinimas apsupų Lietuvą ir atskirtų ją ir jos baltiškuosius kaimynus nuo Europos. Taigi Vokietijos problemos sprendimas paliečia Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių gyvybinius interesus. Tais sumetimais į planuojamą didžiųjų konferenciją mes žiūrime su viltimi, bet ir su dideliu nerimu. Ryšium su tuo man prisimena Valstybės sekretoriaus 1953 m. lapkričio 30 d. pareiškimas:

— Bet teesie jums užtikrinta dar štai kas. Mes nežiūrime į konferencijos stala, kaip į vietą, kur išsivadume savo principų, bet veikiau jį laikome tokia vieta, kur mūsų principai turi lemti. Toks yra mūsų apsisprendimas, kurį, as esu įsitikinęs, remia kongresas ir Amerikos žmonės.”

Dr. S. Osuskio siūlomam tekste Bermudos, Washingtono, Strasburgo deklaracijos turėtų patikrinti mums Prancūzijos ir Britanijos panašią laikysena.

Nuolaidų vaisiai

Nežiūrint į tai, prieštaraujancios pastabos ateina iš Europos. Komunistinė propaganda

Detroit, Mich.

Parengimų kalendorius

LB parengimų kalendoriuje yra įregistruoti šie parengimai: birželio 5 d. SLA 352 kuopa rengia gegužinę Birutės sode; birželio 12 d. LB su latviais ir estais rengia trėmimų minėjimą International Institute; birželio 15 d. Hamtramck Pil. Klubu gegužinė Birutės sode; birželio 26 d. Liet. Radio Klubu gegužinė Birutės sode; rugšėjo 11 d. Hamtramck Pil. Klubu gegužinė Birutės sode; spalio 15 d. Balso 76 sk. vakaras Hispanos Unidos svetainėje; spalio 30 d. SLA 352 kuopa rengia vakarą-koncertą Hispanos Unidos svetainėje.

Organizacijos prašomos nedelsiant užregistruoti parengimus telef. TU 3-3750 arba rašyti: V. Urbonas, 27 E. Arizona, Detroit 3. V. U.

tuo naudojasi sukelti pavergtųjų tautų nusivylimui ir sugriauti jų pasitikėjimui Vakarais. Šis nusivylimą palaiko ir laisvojo pasaulio, neišskirian ir šio krašto, skeptikai, vizaiiniai ir amžiniai netikėliai. Kaip teisingai lordas Strong yra pastebėjęs:

— Jei priešas yra prie vartų, jie teigs, kad tai ne priešas; o jeigu tai tikrai yra priešas, tai jis nėra prie vartų; pagaliau, jeigu jau tikrai priešas prie vartų, tai geriausia jo išvengti nuolaidomis.”

Kokiomis nuolaidomis? Mūsų valstybių pavergimas ir Pavergtosios Jungtinės Tautos yra liūdnas sovietiniams diktatoriams padarytų nuolaidų rezultatas. Tai yra glostymo ir sambūvio politinis rezultatas. Jam atsverti mes norėtume, kad Pavergtųjų Jungtinių Tautų narių kiekis imtų mažėti ir jos pačios likviduotųsi, o kad mūsų valstybės taptų laisvų ir suverenių valstybių pasaulinės bendruomenės nariais.

Įtariamas viešbučio padėgimu

William Lathem, gyv. 725 W. Grand Ave., prisipažino, kad jis bandė sukelti tris įvairius gaisrus Chicagoje. Policija jį įtaria ir Green Mill viešbučio, kurio gaisre žuvo 8 žmonės, padėgimu.

William Lathem, kuris turi 32 metus, buvo sualaikytas ryšium su jo pastangomis sukelti gaisrą Acacia viešbuty.

Toronto, Ont.

Pranešimas stalo tenisininkams

Kanados Lietuvių Sporto Apygardos pavedimu, Toronto LSK Vytis š. m. gegužės 7 d. Toronto Table Tennis Centre, 898 St. Clair St. W., ruošia 1955 m. atviras Kanados lietuvių stalo teniso pirmenybes. Atsiradus pakankamam dalyvių skaičiui, žaidimai vyks vyrų, moterų, vyrų dvejetainių ir jaunių klasėse. Pradžia 10 val. ryta.

Amerikos bei Kanados lietuvių stalo tenisininkai prašomi šiose pirmenybėse gausiai dalyvauti.

TLSK Vytis

Pamaldos

Sv. Andriejaus liuteronių bažnyčioje, Carlton & Jarvis gt. kampe, gegužės 8 d., 9 val. ryta, lietuvių pamaldos. Pamokslas taikomas Motinos Dievai. Kun. Dr. M. Kavolis

Lietuviai bendroje misijoje

Jungtinė Liuteronių Bažnyčia Amerikoje ruošia plačią misiją savame krašte 1956 metais. Jai paruošti yra sudarytos nuolatinės evangelizacijos komisijos. Jas sudaro kunigų atstovai po vieną iš kiekvienos apygardos. Jon Kanadoje yra pakviesti dar po vieną lietuvių, latvių ir estų kunigą. Kitų tautinių parapijų atstovai nepakviesti. Tuo būdu lietuvių parapijos klebonas kun. Dr. Kavolis yra pakviestas ton komisijon. Be to, jisai yra pakviestas dalyvauti misijos suvažiavime, kuris įvyksta gegužės 2-5 d. Ladysmith vietovėje, Quebec provincijoje.

Sudaryta švedų parapija

Liuteronių kun. Raidur, kunigavęs ilgesnį laiką Estijoje ir Švedijoje, dabar Toronte jau 4 metus laiko pamaldas švedams du kartu per mėnesį, pirmoj eilėj dirbdamas fabrike. Jungtinė Liuteronių Bažnyčia Amerikoje sutiko švedų grupę priimti bažnyčios organizacijon, suteikti jai misijos statusą ir ją paremti, jei jos kunigas dirbs vien tik bažnytinį darbą ir švedų grupę prisidės prie parapijinio išlaikymo. Kunigas ir grupė sutiko. Dėl to Kanados Sinodo prezidentas kun. Dr. Jacobi gagužės 8 d. kun. Raidur iškilmingai įveda kai po švedų parapijos kunigą. -s.

150 m. Pennsylvania Academy of Fine Arts sukaktis

Nelabai seniai, kada grupė Europos muziejų direktorių aplankė JA V-bės, jie nustebė Amerikos dailės muziejų kultūrine veikla.

Galime čia paminėti vieną žymų dailės centrą, kuris, vystydamas dailės tradicijas, pačiu laiku atliko savo bendruomeninę ir švietimo atsakomybę. Tas centras yra Pennsylvania Academy of Fine Arts Philadelphiajį, ne pirmą institucija JA V-ese, bet viena iš seniausių, nes ji jau švenčia savo 150 m. sukaktį. Šiandien šiame muziejuje pradėta paroda net su 25 Amerikos žymiausių dailininkų kūriniams nuo 1805 m. Visi žymūs ne tik Amerikos dailės istorijoje, bet ir visame pasaulyje.

Vieši ir privati savininkai iš visų šalies dalių paskolino šiuos kūrinius šiu 25 vyrų ir moterų, ir Philadelphiajį įstaiga išstatė jų geriausius ir charakteringiausius darbus. Tai viena iš puikiausių parodų visoj Amerikoje.

Palyginus su pirmą akademijos paroda prieš šimtą ir pusę metų, dabartinė paroda rodo Amerikos progresą dailės srityje. Pirmoje parodoje 1806 m. kovo mėn. Philadelphiajį žmonės matė ne tik amerikiečių kūrinius, bet ir Europos ir klasinės skulptūros. Šiandien išstatyta 254 kūrinių — maža dalelė Amerikos dailės įnašo.

Daugiau negu 100 šių kūrinių sudarys keliaujančią parodą, kuri išsiųsta Europon balandžio mėnesi. Mėnesio laiką bus rodoma Florence (Italijoje), innsbruce (Austrijoje), Kopenhagoje (Danijoje) ir Briuselyje (Belgijoje).

Daugelis europiečių tiki, kad nors JA V-ės žymiai prisidėjo prie mokslo ir industrijos, bet mažai dailės ir kultūros parodė pasauliui. Tokį vaizdą Sovietų S-ga sėkmingai skleidžia užsienyje. Kurie iš mūsų rašome draugams ir giminėms užsienyje, galime paminėti šią keliaujančią parodą Pennsylvania Academy of Fine Arts kaip Amerikos meninio subrendimo ženklą. (C. C.)

— Savo auka palengvink šėneliu sunkias tremties dienas!

JONAS GRADINSKAS

Televizijos, Radio, Patefonų Taisymas
“PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAZIUOSIM POPIET”
J. G. Television, 944 W. 35th Place
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvi — ir geriau ir pigiau!

LIETUVEI MOTINAI lietuviška dovana —

BIRUTĖS SALDAINIAI

BALTIĆ CO. BROOKLYN 11, N. Y.
D. Jurjonas, Chicago, Ill.
3524 South Halsted Street
Chicago 9, Illinois

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130S. HALSTED

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR IVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDU PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Saukite:
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl to, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl to, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra \$2.00, bet jeigu norite per COD, tai \$2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Illinois

“NAUJIENAS” SKAITO VISU SROVIU ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį COMPLETE AUTO SERVICE
4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel. CLiffside 4-0079
Sav. Stasys Dapkus, prityres mechanikas turis moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo, taip pat sureguliuoja motorą, kad tauriau naudotų benzina ir alyva. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

PASIRINK GERĄ VIETĄ SAVO SANTAUPOMS
● Universal Savings and Loan bendrovei sueina 32 metai nuo įsikurimo.
● Tikslas šios bendrovės yra suteikti galimybę taupytojams dėti savo santaupas: pirkimui nuosavybės, apsaugai nuo nedarbo, suteikti mokslą savo vaikams ir kitokiems reikalams.
● Čia visų indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.
● Ši bendrovė yra narys Federal Home Loan Banko, kuris suteikia galimybę, reikalui esant, pasiskolinti dideles sumas iki 35% turto.
● Kiekvienas taupytojas yra savininkas šios bendrovės.
● Mokame augštus dividendus ant indėlių 2 kartus metams, o kas atlieka paskirstome į atsargas.
● Pinigai idėti prieš 10 dienų neša dividendus už visą mėnesį.
● Suteikiame paskolas pirkimui namų ant ilgų ir lengvų išmokėjimų.
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAYmarket 1-2028
Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro. Automobilistams tuščias lotas šalimais.

TELEVIZIJOS SETAI
17" Table Model TV. Reguliarė kaina \$200 Dabar \$88.00
17" Console TV. Reguliarė kaina \$250 Dabar 98.00
21" Admiral TV. Reguliarė kaina \$200 Dabar 119.00
21" Philco TV. Reguliarė kaina \$250 Dabar 159.00
21" RCA Victor TV. Reguliarė kaina \$260 Dabar 169.00
21" Televizija. Reguliarė kaina \$190 Dabar 98.00
21" Zenith Televizija. Reguliarė kaina \$169 Dabar 129.00
21" Zenith didelis console, autom. komb. Reg. \$725 Dabar 495.00
21" Kombinacijos TV. Reguliarė kaina \$275 Dabar 175.00
21" Admiral TV kombinacija. Reg. kaina \$549 Dabar 365.00
24" Admiral TV su durimis. Reg. kaina \$299 Dabar 179.00
21" Olympic Console TV su durimis. Reg. kaina \$299 Dabar 139.00
27" Santinel Console TV su durimis. Reg. kaina \$599 Dabar 255.00
21" Muniz Table Model TV. Reg. kaina \$169 Dabar 69.00
17" Motorola Televizija. Reg. kaina \$199 Dabar 79.00
17" Admiral Televizija. Reg. kaina \$200 Dabar 89.00
Mažas RCA Victor TV aparatas Dabar 33.00
Vartoti Televizijos setai \$19 ir aukš.
RCA Automatiški Phon. Hi-Fi Console. Reg. kaina \$299, Dabar 159.00
RCA Phonograph Combination. Reg. kaina \$200 Dabar 99.00
AM-FM 7 lempučių (tubes) radijas Dabar 29.00
Maži Philco Radios Dabar 13.00
Admiral Radios, maži Dabar 13.00
Maži Westinghouse Radios Dabar 13.00
RCA Victor Tape Recorder. Reg. kaina \$199 Dabar 139.00
Tape Recorder. Reguliarė kaina \$159 Dabar 89.00
Philco trumpų bangų radijas, 8 bands. Reg. kaina \$225, Dabar 112.00
Hi-Fi Automatinis Phon. Reguliarė kaina \$99 Dabar 49.00
Philco Hi-Fi Autom. Radio ir Phon. Reg. kaina \$110 Dabar 59.00
Zenith mažos radijos. Reguliarė kaina \$39 Dabar 19.00
Electric Clock Radios Dabar 15.00

BUDRIK'S
3237 iki 3251 So. Halsted Street
Tel.: CALumet 5-7237
ATIDARA SEKMAD. 10 IKI 5 VAL. PIRMAD. IR KETV. IKI 9:30 P. M. KASDIEN NUO 9 IKI 6:00 P. M. —

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: \$9.00 per year in Canada \$9.00 per year outside of Chicago \$10.00 per year in Chicago 5 cents per copy.

Table with 2 columns: Uždavymai kaina: Chicagoje-paštu, Metams, Pusei metų, Trims mėnesiams, Vienam mėnesiui, Chicagoje per išnešiotojus; Uždavymai kaina: Metams, Pusei metų, Trims mėnesiams, Vienam mėnesiui, Savaitėi, Mėnesiui.

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje: Metams \$9.00, Pusei metų \$5.00, Trims mėnesiams \$2.50. Uždavymai: Metams \$11.00, Pusei metų \$5.50, Trims mėnesiams \$3.00. Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadenius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinišius reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Tremtiniai Austrijoje Susirūpinę

Artėjant laikui, kada keturios didžiosios valstybės pasirašys taikos sutartį su Austrija ir sugrąžins jai suverenines teises, kilo didelis susirūpinimas tarp gyvenančių Austrijoje pabėgėlių iš Sovietų Sąjungos ir jos satelitų. Jie pabūgo, kad Austrijos valdžia neimtų versti juos repatrijuotis (grįžti į savo tėvynes). Jų yra Austrijoje 48,000. Prie šėdvynierius metus buvo 138,000.

Senajame valstybės sutarties projekte yra straipsnis 16, kuris įpareigoja Austriją išduoti Rusijai jos piliečius, panaudojant, reikalui esant, ir jėgą, kad jie važiuotų namo. Šitoks susitarimas buvo padarytas karo metu tarp Sovietų Sąjungos ir vakarinių sąjungininkų, ir žmonės dar atsimeina, kaip sovietų repatriacijos komisijos eidavo į DP stovyklas ir privačius namus Vokietijoje ir Prancūzijoje, gaudydami "savo" piliečius, ir JAV karinė administracija pradžioje bolševikams padėdavo. Tuo būdu šimtai tūkstančių rusų, ukrainiečių, baltgudžių ir kitų, kareivių ir civilinių žmonių, buvo prievarta išgabenti į Stalino "rojų". Daug jų bolševikai tuojau sušaudė, kaip "išdavikus", kitus nuvezė į vergų darbo stovyklas.

Sovietų repatriacijos komisijos pradžioje bandė grobti ir pabaltiečius, pasiremdami tuo, kad Lietuva, Latvija ir Estija susovietintos. Bet dėl to kilo protestų. Amerikos Lietuvių Taryba kreipėsi į valstybės departamentą ir karo departamentą, primindami jiems, kad Jungtinės Valstybės nėra pripažinusios Pabaltijo respublikų aneksijos. Washingtonas davė atitinkamas instrukcijas savo atstovams Europoje ir lietuviai, latviai bei estai DP buvo palikti ramybeje.

Amerikos vyriausybė, pagaliau, liovėsi išdavinėjusi bolševikams ir kitų tautybių tremtinius. Prancūzų visuomenei pasipiktinus, Prancūzijos valdžia uždarė sovietų repatriacijos stovyklą, buv. netoli Paryžiaus, ir išvijo sovietų komisiją iš savo teritorijos.

Tačiau nebuvo aišku, kaip dabar elgsis Austrijos valdžia su žmonėmis, pasprukusiais iš Geležinės Uždangos šalių. Jei ji pasirašys su sovietais taikos sutartį su tuo straipsniu 16, kuris kalba apie repatriaciją, tai jie atsidurtų dideliame pavojuje.

Žada Neišdavinėti

Atsakydama į tremtinių paklausimus, Austrijos valdžia pasakė, kad jie nebus išdavinėjami. Straipsnis 16 senajame sutarties projekte, esąs "pasenęs" ir nebūsiąs taikomas nė vienam svetimsaliui, radusiam prieglaudą Austrijoje. Vidaus reikalų ministeris Oscar Helmer pareiškė:

"Aš negaliu ir neprivalau išduoti jiems žmonių, gyvenusių Austrijoje 10 metų. Aš negaliu atiduoti žmonių ir rankas korikams. Aš pasakiau rusams, kad jų valdžios šandien nebūtų, jei Šveicarija ir Austrijos-Vengrijos imperija būtų išdavusios Leniną carui". Tokius užtikrinimus davė tremtiniams ir abiejų valdžios koalicijos partijų atstovai: socialdemokratų ir socialistinių krikščionių.

Reikiati kėtis, kad savo žodį jie ištesės.

Didesnis už Maižiesių?

APŽVALGA

"Kritikos ir Polemikos" skyriuje šiandien įdėjome Dr. J. Mačernio dalį rašinio "Ar religija priešinga mokslui?", kuriame jisai bando atsakyti į mūsų pastabas, padarytas š. m. sausio 6 d., dėl jo išvedžiojimų apie santykius tarp religijos ir mokslo.

Rašinio autorius aiškina mums, kaip reikia skaityti Bibliją ir kaip reik ją suprasti. Pasirodo, jo esama nemažo autoriteto. Jisai pasisako padaręs "doktoratą iš fizikos", ir todėl jaučiasi galįs laikyti mus "menkai ką tenusimanančiais" — palyginti su juo.

Kiek "nusimano" Dr. J. Mačernis, mes pamatysime toliau. Bet jisai toks drąsus vyras, kad imasi "suredaguoti" ir pa-

rodo, jog ir pats Dr. Mačernis padarė "stebuklą", paversdamas utėles uodais. Jo pamintojte Exodo vietoje (VIII, 17), angliškame tekste skaitome: "...Aaron stretched out his hand with tie rod, and smote the dust of the earth, and it became lice in man, and in beast; and all the dust of the land became lice throughout all the land of Egypt" (...Aaronas ištiesė ranką su lazda, ir kirtu žemės dulkmės, ir jos pavirto utėlėmis žmogui ir gyvulių; ir žemės dulks virto utėlėmis visoje Egipto žemėje)". Taip, mat, Aaronui liepė padaryti Mozė, o Mozė buvo gavęs įsakymą tiesiog iš Dievo.

Bet tai ne taip jau svarbu. Dr. Mačernis surado, kad knygoje, kurios autorium yra laikomas Mozė, esama nesuderinamų su faktais ir logika dalykų. Tame pačiame Exode yra jų dar daugiau ir daug ryškesnių, negu tie, kuriuos jisai suminėjo. Bet kokia iš to išvada?

Mūsų oponentas daro iš to išvadą, kad šv. Raštas esąs negerai suredaguotas.

Dievas "neredagavo"

Mačernis sako, kad tie raštai, kurių autorium laikomas Mozė, "nėra betarpiai paties Dievo suredaguoti". Jie iš viso esą parašyti labai netikslia kalba.

Jisai randa, kad jų autorių buvę ne vienas, o keli ar keliolika, bet jie rašę ne pagal kieno diktavimą, o tik įkvėpimo (inspiravimo) pagauti — panašiai, kaip Terezė Neumannaitė, kuri savo "vizijas" — "nupasakoją taip, kaip sugeba".

Vadinasi, Mozės ir jo bendradarbių raštuose tegalima tikėtis tik tiek tikslumo, kiek tos moteries pasakojimuose apie savo "vizijas"! Tačiau Mačernis užmiršta vieną mažmožį: kad Mozė ne tik turėjo "vizijas", o ir tiesioginiai santykiavo su Dievu. Tegu jisai dar kartą pasiskaito tą antrąją Mozės knygą: jisai ras tenai kuone kas antrame paragrafe Mozės pasikalbėjimus su Dievu. Dievas Mozę pasiūkia, kalbasi su juo, duoda jam paliepmus ir instrukcijas, daro su juo sutartis, duoda per Mozę prisakymus visoms žydų giminėms ir t. t.

Viename tų pasikalbėjimų Dievas pareiškė Mozėi net štai kokį dalyką: "Žiūrėk, aš tavę padariau dievu Faraonui, o Aaronas tavo brolis tebūnie tavo pranašas". (Exodus, VII, 1).

Betarpiskai per Mozę, Dievas davė žydų tautai ir Dešimtą Prsakymų, kuriuos iki šių dienų gerbia ir krikščionys, kaip aukščiausią Dievo įstatymą.

O Mačernis dabar lygina Mozės raštą (nesvarbu, ar jo paties ranka rašytą, ar kam kitam padiktuoatą) su Neumannaitės "vizijų" atasakojimais!

Jisai norėjo šitaip nuvertinti šventraštį, matyt, dėl to, kad jisai jautėsi sugebąs geriau jį sutvarkyti, negu Mozė. Mozės knygų, anot juo, Dievas "neredagavo"; todėl, suradęs jose daug "netikslumų", imasi jas redaguoti — Dr. J. Mačernis!

Jo "mokslas"

Nenuostabu, kad šitoks drąsus autoritetas tik su panieka gali kalbėti apie mus ir mokslą, kurį mes stengiamės apginti. Kaip minėjome, jisai gირiasis padaręs doktoratą iš fizikos. Pažiūrėkime, ko jisai išmoko, tą doktoratą "darydamas".

Aiškindamas, kaip "spiritytai" menamai susikalba su mirusiųjų dvasiomis, per tam jų padarytus Egipte stebuklus: apie vandens pavertimą krauju, apie dulkių pavertimą uodais, apie gyvulių marą ir apie ledų krusą, užmušusią vėl tuos pačius pastipusius gyvulius. Čia galime pridurti, kad at-

Kitoje vietoje jisai "moksliškai" aiškina Genезies pasakojimą (Mozės 1 knygoje) apie atskyrimą vandeniu, kurie buvo po dangaus skliautu, nuo vandeniu, kurie buvo virš dangaus skliauto. Jisai rašo:

"Kada ant karštos žemės pasibaigė stiprus vandeniu virimas, pasidarė galimas dalykas pastebėti atstumas tarp vandeniu paviršiaus ir kondensuotų garų — debesų. Mozė tai mato ir kalba apie firmamentą ar tvirtą paviršių, kurs atskiria vandenį esančius žemai, nuo tų, kurie randasi viršų. Tą atskyrimo liniją jis pavadina dangumi".

Biednas tasai Mozė! Jisai matė aukštai debesis ir sako, kad tai vanduo! Kad sutirštėję garai virsta vandeniu, tai visiems žinoma, bet argi Mozė neturėjo kito žodžio garams pavadinti, kaip tik žodį "vandenys"? Ir argi jisai nežinojo, kad garams atskirti nuo vandeniu nereikia jokio "tvirtos skliauto"? Garai lengvi, ir patys veržiasi aukštyn.

Tačiau Dr. Mačernis iš savo fizikos mokslo žino, kad aukštai nuo žemės yra tokia "atskyrimo linija", kurią Mozė pavadino "dangumi". Gal būt, jisai turi tokį žiūrą, per kurią jisai tą tvirtą skliauto "liniją" matė? Būtų gerai, kad jisai jį kokiū nors aparatu nu-fotografuotų — tai būtų nesacėja viso pasaulio mokslininkams! Mačernis išgarsėtu labiau, negu Einšteinas.

Dabar eisime prie jo trečiojo atradimo moksle.

Augmenys be saulės šviesos

Pagal Genезį, kaip aną kartą buvome nurodę, Dievas sukūrė saulę tik ketvirtąją dieną, bet augmenys jau buvo sukurti — augo, žydėjo ir nešė vaisius — trečiąją dieną. Išaiškinti šį gamtos įstatymą priešingą dalyką Dr. Mačerniui — tik niekis. Apgailestaudamas mūsų menką gamtos pažinimą, jisai rašo, kad šiandien daro "sėkmingus eksperimentus auginti įvairius augalus be saulės šviesos, o vien veikiant juos dirbtiniu būdu pagamintais įvairaus ilgumo spinduliais".

Kas tuos "eksperimentus" daro, kokius augalus pasisekė auginti "be saulės šviesos" ir kokie "spinduliai" čia buvo naudojami, — apie tai mūsų mokslininkas neužsimena nė vienu žodžiu. Tai jo paprotys: su didelio autoriteto pasipūtimu sakyti tuščias frazes.

Tačiau Biblijoje eina kalba visai ne apie tą. Tenai pasakojama, kad trečiąją dieną Dievas liepė žemei želdinti ir auginti ("to bring forth") žolę, kuri neša sėklą, ir medžius, kurie neša vaisius pagal savo rūšį; ir kaip Dievas liepė, taip ir įvyko: žolė ir augalai, nešantieji sėklas augo, ir taip pat augo medžiai, nešantieji vaisius pagal savo rūšis. "Ir Dievas matė, kad tai gera". (Gen. I, 11, 12).

Dr. Mačernis anksčiau rašė, kad Dievo diena tai — "kaip tūkstantis metų". Tai gi per tūkstantį metų žemėje augo žolės ir visokie augmenys ir vaismedžiai, nešė sėklas ir vaisius — be saulės šviesos!

Argi jisai negirąčioje, kad chlorofilas (žaliąjį medžiaga medžių lapuose) negali veikti be saulės šviesos spindulių?

"Betaisydamas" šventraštį, Mačernis padaro jį visai be prasmės. Vietomis jisai mėginamas savotiškai "perdirbti" net jo teksto sakinius. Pvz. patį pirmąjį Genезies posmą, kad "Pradžioje Dievas sukūrė dangų ir žemę", jisai iškreipia šitaip: "Taigi, čia aiškiai pabrėžiama, jog dangus ir dangaus kūnai (protestonų laidoje 'dangus' paimtas į daugiskaitą), sutverti aukščiau už žemę". Gi nieko panašaus tame Genезies sakinyje nėra: nėra pabrėžiama, kad dangus sutvertas "auksčiau", ir visiškai nėra kalbos apie "dangaus kūnus". Taip pat yra netiesa, kad protestonų laidoje "dangus" vartojamas "daugiskaitoje". Turime po ranka karaliui James dedikuotą autoritingą Biblijos vertimą ir ten pasakojama: "In the beginning God created the heaven and the earth" (o ne "heavens"). Šitaip "suredaguotas" Senasis Testamentas, būtų jau nebe šventraštis, o nežinia kas. Ir kam būtų įdomu svarstyti, ar tai sutinka su mokslu, ar ne?

Kritika ir Polemika

Ar religija priešinga mokslui?

Dedame šį Dr. J. Mačernio straipsnį praleidami ilgą žangą, paliečiančią įvairius dalykus, kuriuos diskutuoti užimtų per daug vietos. "N." Red.

...Kad kitam iš tų rašytojų (šventraščio autorių) labai trūko tikslumo išsireiškime, tai matome kad ir iš šių Exodo vietų: VII, 19-22 kalbama, kad Mozė visame Egipte pavertė krauju visą vandenį, net ir tą, kurs jau buvo induose. Bet tą pat padarė ir egiptiečių burtininkai. Tad klausimas, iš kur gi tie burtininkai begalėję paimti vandens, jeigu jau Mozė visą jį buvo pavertęs krauju?

Panašų dalyką matome VIII, 17 su dulkių pavertimu uodais, ar IX, 6 ir 25 su išnaikinimu visų gyvulių maru, kas tačiau nesukliudė Mozėi porą dienų vėliau vėl užmušti visus lauke buvusius gyvulius ledais.

Aišku kaip diena, jog tie raštai tolimi yra nuo matematiško tikslumo ir nėra betarpiai paties Dievo suredaguoti. Kitoje savo knygos vietoje asį parodau, jog iki gera dvasia negali paversti žmogaus bevaliu irankiu ir jog todėl šventraščio autorių inspiravimą negalima lyginti su spiritistų mediumų "automatinu rašymu". Mediumas tikrai virsta blogosios dvasios bevaliu instrumentu, nežinančiu ką jo ranka rašo. Šventraščio autorių inspiravimą gal greičiau galima lyginti su vizijomis suteikiamomis kad ir tokiai stigmatizuotajai Teresei Neumannitei, kuri paskiau jas nupasakoją taip, kaip sugeba.

Mano kritikas, kalbėdamas "savojo mokslo" vardu ir skaitydamas mane nieko neišmanančią gamtos moksluose, nors aš padariau doktoratą iš fizikos, stengiasi dalyką perstatyti taip, tarsi mokslas pangięgęs Genезis aprašymą apie pasaulio sutvėrimą. Pažiūrėkime į tai kiek iš arčiau. Genes. I. 1. Pradžioje Dievas sutvėrė dangų ir žemę. Taigi, čia aiškiai pabrėžiama, jog dangus ir dangaus kūnai (protestonų laidoje "dangus" paimtas į daugiskaitą) sutverti anksčiau už žemę. Visoje savo knygoje parodau, kaip dabartinis mokslas tą tiesią kuoaishciausiai patvirtina.

2. Pagal visas dabar gamtos mokslų turimas žinias veik nėra jokios abejonės, jog žemės rutulys, kadaise yra buvęs karštas, ir kad būta daug dangų vandens medžiagos negu jis dabar randasi vandenynuose. Karšti vandens garai ir tirsta atmosfera kilo į viršų šimtus kilometrų, o beatvestanti žemė kunkuliavo. Mozė mato, kad ta žemė tebėra beformė ir dyka, kad tamsumos supa bedugnes, bet kad viskas vyksta planingo formavimosi rėmuose (Mozės žodžiais betariant: Dievo Dvasia reiškėsi virš vandenų).

3. Zemei toliau atvėsus, dailis vandens kondensavosi, ga-

me". Gi nieko panašaus tame Genезies sakinyje nėra: nėra pabrėžiama, kad dangus sutvertas "auksčiau", ir visiškai nėra kalbos apie "dangaus kūnus". Taip pat yra netiesa, kad protestonų laidoje "dangus" vartojamas "daugiskaitoje". Turime po ranka karaliui James dedikuotą autoritingą Biblijos vertimą ir ten pasakojama: "In the beginning God created the heaven and the earth" (o ne "heavens"). Šitaip "suredaguotas" Senasis Testamentas, būtų jau nebe šventraštis, o nežinia kas. Ir kam būtų įdomu svarstyti, ar tai sutinka su mokslu, ar ne?

4. Kai kurių ministerijų ir administracinių įstaigų Mendeso liaupsintojais apgailestintas perpardymas. Iki šio laiko vyriausybei keičiantis adminis-

11-13. Toliau Mozė mato, kaip ant tos sausumos atsiranda įvairi augmenija, ir tai buvusi trečioji diena, ar trečioji jo vizija.

Mano kritika labiau stebina, kaip galėjo trečiąją dieną atsirasti augmenija, jeigu saulės pasirodymas teminimas tik ketvirtąją dieną. Jeigu jį gamtos pažinimas būtų buvęs kiek didesnis, jis būtų turėjęs žinoti apie sėkmingus eksperimentus auginti įvairius augalus be saulės šviesos, o vien veikiant į juos dirbtiniu būdu pagamintais įvairaus ilgumo spinduliais. Zemės istorijos pradžioje augalams augti pakako ir tos šviesos, kuri prasiūmė per tirštus debesius, juo, labiau, kad saulė tada buvo jaunesnė, gal savo spinduliavimo maksimume.

14-19. Toliau Mozė vizijoje atsiduria ant tokios žemės, kur debesų sluoksnius bent protarpiais prasiskleidžia ir pasidaroma matomi dangaus kūnai: saulė, mėnulis, žvaigždės.

20-25. Mozė mato ropolių, paukščių ir gyvulių viens po kito atsiradimą, ką irgi pilnai patvirtina dabartinis paleontologijos mokslas.

Atrodo, jog mano kritikas norėjo dar kartą patvirtinti žinomą tiesą, būtent, kad puikybė yra atvirščiai proporcinga mokslui: menkai ką tenusimanantį žaiznai pasišaušna pamokanti tuos, kurie už juos yra daug mokytesni.

Tad matome, jog ne religija kovoja prieš mokslą, bet atvirščiai, dažnas, prisidėjęs mokslo vardu, stengiasi slopinti religiją.

Dr. J. Mačernis

J. LANSKORONSKIS, Paryžius

Ar Mendes-France linko į fašizmą?

(PARLAMENTINIO REŽIMO KRIZĖS PARASTEJE)

(Tęsinys)

Mendeso ministeriavimo veldinys

Apžvelgę visą konkrečią Mendes-France vyriausybės veiklą, matome, kad tas dar palyginti jaunas politikas (jis dar neturi 50 metų) iš ankstyvesnių vyriausybės paveldėjo ir turėjo spręsti sudėtingas ir gausias problemas. Panaudodamas visą savo prestižą ir gabumus, jis jų ėmėsi vyriausybės, ryžtingai, darbščiai, nė vienos neaplenkdamas, bet, nelaimė, nė vienos negalėdamas išspręsti galutinai.

Kas pasiliko po Mendeso ministeriavimo?

1. Taika Indokinijoje! Tai ka provizorinė ir netikra, nes nei permanentinės krašte kriezės, nei pilietinio karo grėsmės, nei svetimų galbių dėl įtakos varžytynių, nei ginkluotųjų grupių kovos dėl valdžios negalima vadinti taika.

2. CED likvidavimas. Jis yra apgailestinas: neapsirinkant galima tvirtinti, kad jei Paryžiaus sutartis būtų parlamente svarstyta anksčiau už CED, ji nieku būdu nebūtų buvusi ratifikuota. Priešingai, CED tada būtų pračiusi lengvai, nes Vokietijos atginklavimo kontrolę, kurios taip geidžia prancūzai, CED rėmuose buvo kur kas griežtesnė už dabar numalytą. CED priešininkai tik dabar susigriebė, kad praktiškai nebebus jokių kliuvinių, kurie galėtų suvaržyti Vokietijos eventualų pirmavimą Europoje.

3. Daug sveikintinų Mendeso intencijų, kurias ir jis pats ir jo garbintojai klaidingai vadino iniciatyvomis. Bet kuris ketinimas tačiau dar nėra iniciatyva, kol jis negauna jokios praktiškos išraiškos.

4. Kai kurių ministerijų ir administracinių įstaigų Mendeso liaupsintojais apgailestintas perpardymas. Iki šio laiko vyriausybei keičiantis adminis-

tracijų pareigūnai, kad ir patys aukštieji, buvo apsaugoti nuo masinių šalinimų, kilnojių, vietomis sukėitimų ir panašių vien valdžios nuožurių valdininkų tarnybą tvarkančių potvarkių, prasilenkiant su veikiančių tarnybinių statulų taisyklėmis, o tokių neigiamų reiškių buvo daug, kaip tvirtina antimendesištinė spauda. Tai yra pavojingas precedentas, galįs atsileipti į administracijos pastovumą, kuris vyriausybei dažnai keičiantis yra svarbiausia garantija valstybės aparatūros tikslingo tęstinumo.

(Bus daugiau)

8 klasikų kūrinių tiktai už \$1.00

Štai NAUJIENOS Jums siūlo rinkinius pasaulio klasikų kūrinių, kuriuos įsigiję tikrai nesigailėsite!

- 1. David Defoe RABINSONAS KRUIZUS. Garsioji apysaka išversta į daugelį pasaulio kalbų.
2. H. Ibsen ŠIAURĖS KARŽYGIJA. Norvegų klasiko žymioji tragedija. K. Puidos vertimas.
3. Gerhard Hauptmann AUDEJAI. Vokiečių klasiko, Nobelio premijos laureato kūrinys, savu laiku buvęs priežastimi daugelio socialistinių reformų.
4. L. Tolstoj PRAGARO ATGLIJMAS. Tik šio didžiojo rusų rašytojo fantazija galėjo sukurti toki kūrinių.
5. V. G. Korolenko MAKARO SAPNAS. "Debesuotos Dienos" ir "Baisiosios nakties" autoriaus įdomiausia apysaka.
6. M. Gogol PIRSLYBOS laisvai išversta komedija rašytojo, kurio ne be pagrindo vadogamas rusų prozos tėvu.
7. Robert Louis Stevenson NAKVYNĖ Anglų klasiko, "Lobių salos" autoriaus kūrinys.
8. Olive Shreiner SAPNAI Kūrinys iekšgus Meilės Grožio ir Tiesos.
Visus šiuos didžiųjų pasaulio klasikų kūrinių Jus gausite tik už \$1.00 NAUJIENŲ administracijoje. Atsilankykite, ar siųskite money orderį tuojau, nes šių knygų kiekis labai ribotas.

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

— Vokietijoje 683 lietuviai džiiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajuas metu!

PADEKIME LIETUVISKUOJU REIKALU

Baltų Draugija kultūriniais santykiams tarp lietuvių, latvių ir estų iš vienos pusės ir vokiečių tautos iš kitos pusės plėsti š. m. rudens vakarų Vokietijoje, Stuttgarte mieste, planuoja "Baltiečių Dienas".

Lietuvių-Vokiečių Sekcijos valdyba, neturi mūsų visų kultūrininkų bei visuomenininkų adresų, išsiblaškusiųjų po įvairius kraštus, kurie savo patarimais, turima medžiaga ir kitokiais būdais galėtų prisidėti tam reikšmingam darbui sėkmingiausiai praversti.

Todėl žemiau tarpinamas Baltų Draugijos lietuvių-vokiečių sekcijos valdybos laiškas ir visi lietuviai prašomi nurodyti adresu siųsti savo patarimus, turimą medžiagą ir įsilungti į mums reikšmingą talką.

J. Talalas, ALTO Narys

Baltų Draugija
Lietuvių-Vokiečių Sekcija
Reutlingen, 1955.IV.4 d.
Bluecherstr. 6

Didžiai gerbiame Tamstą, Kreipiames į Tamstą šiuo bendrinio lietuvišku reikalu.

Iš Eltos ir mūsų periodinės spaudos pranešimų Tamstai neabejotinai žinoma, kad š. m. sausio 25 d. Bonnoje įsisteigė Baltų Draugija kultūriniais santykiams tarp lietuvių, Latvių ir Estų iš vienos pusės ir Vokiečių tautos iš kitos, plėsti. Lietuvių-Vokiečių sekcijos valdyba šioje draugijoje iš lietuvių pusės sudaro: J. Bataitis, Reutlingen, Bluecherstr. 6, V. Banathor 2/II, V. Sulkus, Schwetzingen, Panzerkaseren, 8591 L. Sv. Co.

Baltų Draugija, Stuttgarte Radiofonui ir Vokietijos Institutui santykiams su užsieniu remti padedant, planuoja surengti Stuttgarte š. m. rugsėjo mėn. pabaigoje ar spalio pradžioje "Baltiečių Dienas" (Baltische Tage).

Siunčiame Tamstos žiniai numatomų parengimų projektą, pakeisti, papildyti ir nuomonei pasisakyti. Programos įvykdymas priklaus nuo lietuvių bendruomenės talkos, pajėgumo ir pateiktos medžiagos. Mes manome, kad šis parengimas yra svarbus tiek lietuvių išlaikymo, tiek mūsų kultūrinės propagandos suometinams, ir kartu nenorėtumėm, kad lietuviai šiame pabaltiečių kultūros pademonstravime liktų tik žiūrovais.

Projektas yra ne tik svarbus, bet ir stambus ir todėl reikalingas visų kiek galint išdėstyti. Todėl sekijos valdyba nutarė kreiptis į mūsų visuomenininkus, kultūrininkus, muzikus ir menininkus, prašydama talkos patarimų, pasiūlymų, medžiaga ir organizacinio darbu.

Programos rėmuose tuo tarpu numatyta:

1. Simfoninis koncertas.

Atliks Stuttgarto Radiofono orkestras su savo dirigentu Mueller-Kray arba pabaltiečių dirigentu, pageidaujamas ir solistas pabaltietis.

Kokius lietuvių kompozitorių veikalus galima pasiūlyti?

Skubiai reikalingos partitūros, kad ir jų fotokopijos. Orkestro balsai bus reikalingi esant, paties radiofono išrašytai. Muzikos veikalai, nepanauoti šio parengimo programoje, bus įtraukti Stuttgarte ar kitų radiofonų repertuaran, tad prašoma prisiųsti jų kiek galint daugiau.

2. Kamerniniai veikalai.

Numatyta keletas kamerinių koncertų ne vien pačių "Dieņu" metu, bet ir vėliau panaudoti radiofonu ir koncertų salėse repertuaru. Atliks pabaltiečių menininkai arba kitataučiai. Čia įeity instrumentalinė muzika: styginiai kvartetai, solio instrumentai, ansambliniai, taip pat ir vokaliniai veikalai (kurtinės dainos). Vertimais, reikalui esant bus pasirūpinta.

Kokius veikalus galima bus pasiūlyti ir kur juos gauti?

3. Choro muzika ir liaudies dainos

Atliks radiofono choras, taip pat vėliau ir kiti.

Kur gauti kiek galint skubiai veikalų, kas pasiūlytina?

4. Viešas linksmauokaris (Bunter Abend).

Kokius muzikinius dalykus galėtumėt tokiam vakarui pasiūlyti arba linksmus trumpus humoristinius skečius?

5. Poezijos kūriniai.

Čia pirmoji vieta tektų vokiečių kalbon išverstai literatūrai. Prašome pasiūlymų.

6. Pranešimas "Pokinė baltų raštija".

Kas galėtų paruošti tokį pranešimą (pageidautina vokiečių kalba), apimantį visas tris baltų tautas ar bent lietuvių raštiją?

7. Pranešimas "Pabaltijo kraštas" (istorija, geografija, gamta, gyventojai, kultūra).

Toks pat klausimas.

8. Pranešimas "Pabaltiečiai pėsame pasaulyje" (jų likimas, kas pasiekta tremtyje, pabaltiečių civilizacinis įnašas, žymesnieji žmonės).

Toks pat klausimas.

9. "Baltų menas" (apžvalginė paskaita).

Toks pat klausimas.

10. Kultūrinė filma apie Lietuvą. (Geriausieji — keletas).

Pageidaujama garsinė, dar geriau kartu spalvota. Iš spaudinių spaudos žinių žinoma, kad tokių filmų yra. Norėtumėm gauti informacijų apie tas filmas ir nuomoms sąlygas.

11. Radio vaidinimai ir scenos veikalai. (Veikalai bus, reikalingi esant, perdurti ar radijo vaidinimui, ar scenai). Tikty ir prozos veikalai, tinkami dramatišacijai.

Prašome pasiūlymų ir kiek galint skubėsiu nurodymų, kur gauti tekstus? (Reikės vertimų).

12. Spaudos paroda: knygos, periodinė spauda, žurnalai, event, spalvotos fotografijos ir t. t.

Kurios leidyklos, redakcijos,

Pavasario vaizdas

Vieną gražų pavasario rytą aš nuėjau į parką pasigrožėti žiedais. Bežingsniuojant man takeliu pro žydinčias obelis, mane užkalbino laikraščių reporteris, kuris nešėsi foto aparatą rankose:

— Padarykit man vieną maionumą. Aš esu laikraščio reporteris ir man reikia nufotografuoti tipingą pavasario vaizdą.

— Bet kaip aš galiu jums padėti? Juk aš joks pavasaris. Fotografuokite žydinčias obelis ar ką kitą.

— Sėsk ant obelies šakos ir papozuok, — pasiūlė reporteris.

Mane pasiūlymas suintrigoavo.

— Na, šauk, — sakau užsiroginę ant šakos.

Bet kai reporteris foto aparatu šviesa nuplėskė man akis, pajutau kažkieno ranką ant peties.

— Tamsta galiu areštuoti, nes nesilaikai tvarkos, — išdidžiai pareiškė policininkas. — J medžius lipti draudžiama!

Kol policininkas sakė man pamokslą, reporteris dingo.

Kitą rytą nusiperku laikraštį ir matau "pavasari": Aš sėdžiu ant šakos, kaip apuokas, o užpakaly manęs stovi policininkas ir ranką laiko ant mano peties, kaip... vanagas. Tai tau ir pavasaris.

Sepety

fotografai galėtų kuo šitame reikale padėti?

13. Kūrybinio meno paroda: piešiniai, grafika, paveikslai.

Kas galėtų šiuo reikalu talkininkauti?

14. Liaudies meno paroda: plastika, keramika, drožiniai, tautiniai drabužiai, meno audiniai, kilimai, mezginiai, išsiuvinėjimai ir t. t.

Kas galėtų šiuo reikalu talkininkauti?

15. Kultūrininkų suvažiavimas. Kurios kultūrininkas, pirmoje eilėje lietuvius, bet ir sveiktaučius Tamsta siūlai kviesti (vardai, pavardės, adresai).

Sie paskutinieji trys punktai dėl techniskų sunkumų lietuvi, žinoma, pirmoje eilėje tik diečiūlius ir lietuvius Europoje, vienok neiškiriame ir užjūriai.

Maloniai prašome pateikti savo nurodymų, papildymų, patarimų bei sugestijų.

Už skubų Tamstos atsakymą ir talką šiame jautriame lietuvių išlaikymo darbe reiškiamė Tamstai tikrą pagarbą.

J. Bataitis, V. Banathis, V. Sulkus

Baltų Draugijos
Lietuvių-Vokiečių Sekcijos
Valdyba

P. S.: Atsakymą gavus, šio parengimo paruošimui numatoma sukviesti komisiją, kuri, be pasirašiusių, bus pakviesti ir lietuvių veiknių Vokietijoje atstovai.

— Ar jau aukojai šio vėjaus metu tremtiniams gelbėti?

Pavaišins dainaviečius ir čiurlioniečius

Eilė Chicago veikejų, kuriems vadovauja D. Kuraitis ir kun. Stašys, sudarė komitetą suruošti vaišėms Dainavos ansambliui pagerbti. Kaip žinome, "Dainavos" ansamblio sukaktuvinis koncertas įvyks gegužės 8 d. Orchestra Hall salėje. Jame dalyvaus ir iš Clevelando atvyksta "Čiurlionio" ansamblis.

Po koncerto šv. Kryžiaus parapijos salėje vyks vaišės, kuriose bus pagerbti dainaviečiai ir jų svečiai čiurlioniečiai. Vaisių metu turėsimė progos susipažinti su dainos meno puoselėtojais.

Vyriausia vakarienės šeimininkė yra E. Jonušienė, kuri laikoma kulinarijos specialiste.

Chicago lietuviai yra kviečiami dalyvauti ne tik koncerte, bet ir vaišėse.

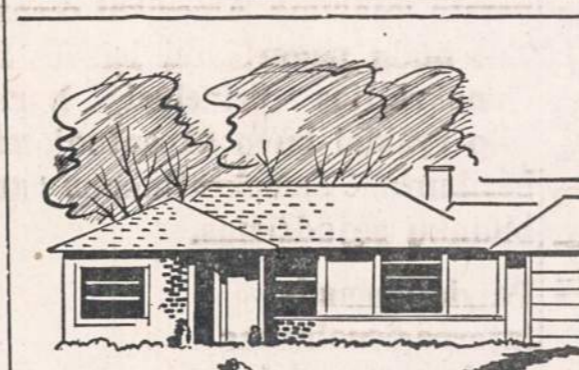
P. Gribienė

Garsinkitės "N-nose" Skaitykite "N-nas"

AUTO TAIŠYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Įtaisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalyvės.

1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

TAI OBALSIS KURIS PER 50 METU DAUGELIUI SUTEIKI GERBUVI IR TURTA



MUTUAL
Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION

JOHN J. KAZANAUSKAS, President
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747

PLANINGAS TAUPYMAS VISADA NEŠA GERUS DIVIDENDUS

1905 1955

MUTUAL

Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

JOHN J. KAZANAUSKAS, President
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747

RAKANDAI

ILGAU TARNAUS GRAZIAU ATRODYS IŠ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVES

PROGRESSIVE FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVENUE
Tel.: Lafayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIĄS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių mādų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visių kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadienis tik susitarus.
Seštadienis nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras MICHELAS
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Išgydo netikrą — artificiale akis pagal sveiktą. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Seštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Trec. ir sekmd. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis

AGLINSKAI

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antr., 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirtad., penktad. 2-4, 6-9 popiet.
Seštadienis 10-2 val. popiet.
Tel. ofiso: PProspect 6-1795
Rezid.: GROvehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, ASUŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: Antradienis ir ketvirtadienis nuo 7 iki 9 val. vakaro.
Seštadienis nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telefonas: PProspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Uktai antradienis ir penktadienis.
Treciad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 60th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. G. J. BYLAITIS
Spec. smegenų ir nervų ligos.
Val.: antr. ir pentk. 7:30 iki 8:30 P. M.
Seštad. 12:30 iki 4:00.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, sest. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonas:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
ULSU VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Treciad. ir Seštadienį tikta susitarus.

Ofiso telefonas: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEvery 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadienis nuo 2 iki 4 po pietų.
Treciadienis pagal sutarį.

DR. BR. GAJUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampus Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare,
seštadienis 2-7 p.p., išskyrus sekmd.

Rezid. telefonas: INferocan 8-8732
Ofiso telefonas: INferocan 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterys ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val.
p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus treciad.
Seštad 10-3. Kitu laiku — susitarus.

Rezid. tel.: Stewart 3-4511
Ofiso telefonas: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampus Halsted ir 35-40s gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
Kasdien. Trečiadienis uždarytas.
Seštadienis nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvių Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Treciad. ir sestad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PProspect 6-3838
Rezid. telefonas: REPUBLIC 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus treciadienis ir seštadienis.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telefonas: Olympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Seštadienis 10-2.

DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priemimo valandos tikta susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9
vakaro, išskyrus treciadienis.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Seštadienis 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: Lafayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEDZIE 3-2868
DR. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad.
6-8:30. Treciadienis tik susitarus

DR. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterys Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Seštadienis 1-4 val. po pietų.

5 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
-TUESDAY, MAY 3, 1955

Telefonai: Ofiso GROvehill 6-5399
Rezidencijos: PProspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampus 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų
Kasdien. Seštadienį 2-4 val.
Treciadienis ir sekmd. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAWSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2614 WEST 63rd STREET
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GROvehill 6-1321
Rezidencijos: BEvery 8-6162

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(jeįimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m.
7-9 p. m. Seštadienis 10-12.
Treciadienis uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. ONA PRUNSKIS
DANTŲ GYDYTOJA
2423 West 63rd Street
(Netoli Western ir 63-čios gat. kampo)
Dirba kasdien nuo 10-12; 2-4, 5-8 val.
Seštadienį 9-1, treciad. tik susitarus.
Ofiso telefonas: NAMų tel.:
WALbrook 5-2017 CALumet 5-9195

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser. Sutaik. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PProspect 6-1930
Jei neatsieps miršutiniai telefonai,
šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: Clifside 4-2896
Rez.: LAyette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampus 47th ir Hermitage)
Priemimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų,
sest. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmdienius.

Telefonai: ofiso Clifside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Pentad. 6:30-
8:30 val. vak. Seštadienį 2-4 v. p. p.

DR. VYK. TAURAS
TUPCIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterys ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telefonas: PProspect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. v. Antr.,
Trec. ir Pentk. 6-9 v. v. ir Ketv. ir
Seštadienį 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINES LIGOS
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonas: PProspect 6-8884
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Seštad.
2-4 po pietų. Trec. ir sekmd. uždaryta.

Tel. ofiso ir rez. PProspect 6-9400
Dr. Ona Vaskevičius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo
6-8 val. vakaro; sestad. 1-4 popiet;
treciadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priemimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Seštadienis 2-4 val. po pietų.
Sekmdieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.,
treciad. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas: HEMlock 4-7899
Namų telefonas: Hilltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Banda-
žai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch. Speciali) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadienis 9-1.
ORTHOPEDIJOS - PROTEZISTOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PProspect 6-5084

LALIO ŽODYNAS
yra standartinis Amerikos Lietu-
vių žodynas. Geresnio anglų-lieu-
tuvų kalbų žodyno nėra. Nenu-
matoma, kad naujas žodynas
greitu laiku būtų spausdinamas.
Todėl siūlome dabar įsigyti šį
stipriai įrištą 1256 puslapių an-
gliškai-lietuvišką ir lietuviškai-
anglišką žodyną Kaina—\$14.00
Žodynas Jums bus išsiųstas, jei
pasiūsite \$14.00 čekį ar Mony.
Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

— Buve tremtiniai, nepamirš-
kite likusių niūriose stovyklose
savo draugų. Bent vieną kartą
metuose aukokite jiems vienos
dienos uždarbį!

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJA BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinių aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atveskite į mūsų raštine. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateičiai dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pasaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštine. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigų į šią progresyve, tvirtą — su viršum 14% milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vak

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Plėšikas atvyko antrą kartą

Praejusį sekmadienį ginkluotas plėšikas apiplėšė krautuvę, esančią 2859 Fulton St., pašaudamas jos savininką Solomon Schechet ir tarnautoją Irving Levinsohn.

Mrs. Schechet teigia, kad pašašios išvaizdos plėšikas buvo krautuvę aplankęs ir anksčiau, būtent, praėjusių metų spalio 10 dieną.

Lenkų šventė

Apie 100,000 lenkų kilmės amerikiečių praėjusį sekmadienį pagerbė vad. "Gegužės 3-sios Konstitucijos" sukaktį Humboldt Parke.

Kalbėjo republikonų senatorius Knowland, Chicagos meras Daley, Lenkų Tautinės Tarybos prezidentas Rozmarek ir kt.

Senatorius Knowland kritikavo prez. Eisenhowerio politiką Tolumusiuose Rytuose, pareišdamas, kad ji veda į "Naująjį Muencheną ir į naująją Jaltą".

Pašovė klientą

Tavernos, 6443 S. Halsted St., savininkas Robert Nugent pašovė savo klientą Robert Ousting, kai pastarasis peršoko barą ir savininką užpuolė.

Pašautasis buvo nugabentas į Englewood ligoninę.

Tešia skiepijimą

Praejusią savaitę nuo polio ligos buvo paskiepyta Chicagoje apie 45,000 pradžiūs mokyklų pirmojo ir antrojo skyrusio mokyklų. Šią savaitę skiepijimas, kuris apims 390 miesto ir privačių mokyklų, tęsiasi toliau. Skiepijimas palies apie 88,000 vaikų.

Kai kuriose JAV dalyse laikinai skiepijimas prieš polio sulaukytas dėl pasireiškusiu staigiu polio susirgimų. Spėjama, kad tuos susirgimus galėję sukelti ir skiepai. Kiti teigia, kad tai atsitiktiniai reiškiniai.

Atvyksta Kanados laivas

Iškilmingai bus sutiktas Chicagoje Kanados laivas "French Line", kurio atvykimas siejamas su būsimojo Chicagos uosto išsivystymu.

Apskaičiuojama, kad Chicago ateityje gali pasidaryti vienu didžiausių JAV uostų, nors ji yra kontinento viduryje. Chicago su Atlanto okeanu jungia ežerai ir kanalai.

—KA REISKIA CYMA? CYMA tai yra šveicariški labai geri laikrodžiai. Jų didelis pasirinkimas pas J. KARVELI, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677. Čia pat sutaisoma laikrodžiai, foto ir radio aparatai, rašomos mašinėles ir akordijonai. (Skelb.).

Skaičiuokite "N-nas"

TRUMPAI

—Lietuvių Enciklopedijos V tomas jau išėjo. Tomas apima raidas D ir E (Dievas — Epušis), įrištasi, 543 psl.; 339 iliustracijos. Raidė D redagavo dr. J. Girnius, raidė E. — prof. dr. J. Pužinas.

—Lietuvių Profesorių Draugijos pobūvyje, kuris įvyks gegužės mėn. 14 d. Lietuvių Auditorijoje, prof. Step. Kolupaila skaitys paskaitą — Lietuvių s gamta ir jos grožis. Gražiošios Lietuvos vietos bus rodomos ek-rane.

—Juozas Bačiūnas, vasarviečių savininkas, nutarė paremti birželio 12 d. įvykstančią Balfo Chicagos apskrities gegužinę, suteikdamas vienam jos dalyviui savaitės atostogas Tabor Farm vasarvietėje. Laimingasis atostogininkas paaiškės gegužinės, kuri rengiama Bučo darže, Wil- low Springs, Ill., metu.

—Lietuvių Bendruomenės balsavimuose, kurie vyko praėjusį sekmadienį įvairiose Chicagos lietuvių kolonijose, dalyvavo gana gausus lietuvių, ypač naujųjų ateivių, skaičius.

—Anna Savickas, gyv. Beaver- ville, Ill., rašo, kad kiekvieną "Naujųjų" numerį ji perskaitanti ištiesi ir labai besidominti jų pateikiamomis žiniomis. Jos 3 narių šeima gyvenanti tarp svetimtinių. "Naujųjų" neleidžiančios jai užmiršti lietuvių kalbos.

—Anna Savickas, gyv. Beaver- ville, Ill., rašo, kad kiekvieną "Naujųjų" numerį ji perskaitanti ištiesi ir labai besidominti jų pateikiamomis žiniomis. Jos 3 narių šeima gyvenanti tarp svetimtinių. "Naujųjų" neleidžiančios jai užmiršti lietuvių kalbos.

Motinos Dienos minėjimas

Praėjusį sekmadienį, gegužės 1 d., Lietuvių Auditorijoje Moksleivių Tautinis Ansamblis gražiai paminėjo Motinos Dieną, kurios programos klausėsi didelis skaičius Chicagos lietuvių. Tautiniam Moksleivių Ansambliui vadovauja Balys Pakštis. Jam talkininkauja chormeisteris A. Skridulis, režisiorius O. Petra- vičiūtė, kanklių vadovė A. Kir- vaičiūtė ir tautinių šokių vadovės — O. Brazdžionytė, O. Blandytė, J. Navickaitė ir N. Šapalaitė.

Pirmojoje minėjimo dalyje apie motinos paskirtį kalbėjo M. Rudienė. Vėliau buvo atliktas B. Gražulio paruoštas žodžio, dainos ir muzikos montažas motinos garbei. Jo metu gabiai pasireiš- kė jaunieji Moksleivių Tautinio Ansamblio deklamatoriai, daini- ninkai, kanklininkai ir kt.

Po pertraukos mažųjų choras padainavo populiarias lietuvių liaudies daineles, kaip "Mano tė- velis buvo kalvelis", "Šaltysius", "Pasėjau kanapę" ir kt. Kanklininkai atliko — "Siuntė mane motinėle", "Pavareyk, antela", "Sėjau rūtą" ir kitas daineles.

Ypatingai gražiai pasirodė tautinių šokių ir žaidimų atli- kėjai. Tautiniam šokių ansambliui vadovauja A. Skridulis. Po ansamblio choro, kuris atli- ko "Giedu daineles", "Kikilį", "Piemėnėlių pavasarį", "Alu- tį", pasirodymo minėjimas buvo užbaigtas choro ir svečių "Lietu- va Brangi".

Po pertraukos mažųjų choras padainavo populiarias lietuvių liaudies daineles, kaip "Mano tė- velis buvo kalvelis", "Šaltysius", "Pasėjau kanapę" ir kt. Kanklininkai atliko — "Siuntė mane motinėle", "Pavareyk, antela", "Sėjau rūtą" ir kitas daineles.

Ypatingai gražiai pasirodė tautinių šokių ir žaidimų atli- kėjai. Tautiniam šokių ansambliui vadovauja A. Skridulis. Po ansamblio choro, kuris atli- ko "Giedu daineles", "Kikilį", "Piemėnėlių pavasarį", "Alu- tį", pasirodymo minėjimas buvo užbaigtas choro ir svečių "Lietu- va Brangi".

How to become an American Citizen

Every one should be able to prepare themselves to become a citizen of the United States if they would read books of Instructions and advice for obtaining the most cherished hope and aspiration of all the foreign speaking people, the American Citizen ship.

A new book by the Common Council for American Unity at \$1.50 and a D.A.R. Manual for Citizenship at \$1.00, plus 25 cents for shipping, are now available at PALANDECH'S BOOK DEALERS, 705 South Wells Str., Chicago 7, Illinois.

Garsinkitės "N-nose"

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —TUESDAY, MAY 3, 1955

TINKAMAI PAMINĖTA GEGUŽĖS 1-JI

KALBEJO DR. P. GRIGAITIS IR M. GUDELIS

Chicago Lietuvių Socialdemo- kratų 4 kuopos pastangomis pra-ėjusį šeštadienį Lietuvių Audi- torijoje buvo tinkamai atžymė- ta viso pasaulio darbo žmonių šventė — Gegužės 1-jį.

Minėjimą atidarė kuopos pir- mininkas Kundroška, keliais žo- džiais išskeldamas šios šventės reikšmę bei pažymėdamas, kad Gegužės 1-sios minėjimai yra vir- tės ir Amerikos lietuvių tradicija.

Caro ir bolševikų despotizmai Gegužės 1-sios šventės atsiradi- mo istoriją trumpai nušvietė Dr. P. Grigaitis, kuris pažymėjo, kad ankstyvasis pasaulio darbi- ninkų sąjūdis buvo nukreiptas tarp kita ir prieš caro Rusijos despotizmą. Kaip štandien bolše- vikai, taip prieš 100 metų rusų carai vergė tautas, slopino bet kokius laisvės pasireiškimus ir Vakary pasaulio darbininkai bu- vo pirmieji, kurie viešai užpro- testavo prieš 1863 m. kraujuose paskandinto lietuvių — lenkų su- kilimo numalšinimą.

Kalbėtojas pažymėjo, kad ši- metinė Gegužės 1-sios šventė įgauna ypatingos reikšmės, nes specialiu JAV įstatymu ji pa- versta lojalumo Amerikai diena. Tuo būdu pagerbiami laisvės ir demokratijos principai, kurie taip ryškiai buvo akcentuojami, besikuriant demokratiniam dar- bininkų sąjūdžiui.

Patriotizmas ir internacionalizmas Įdomių prisiminimų iš savo jaunystės pateikė Martynas Gu- delis, kuris pareiškė susižavėjęs socializmo idėjomis tuoj po Pir- mojo Pasaulinio karo. Praužisį karo audra, sunaikinimai, lais- vesnės minties persekiojimai vertė Lietuvos jaunimą ieškoti visų tų nelaimių priežasčių. Ir didelė to jaunimo dalis vienintelį lietuvių tautos ir žmonijos kelią ir ramiai, kūrybingą ateitį matė socializmo, kuris siekia taikos, lygybės, brolybės, idėjų įgyven- dinime.

Kalbėtojas pažymėjo, kad vie- na ryškiausių socializmo ypaty- bių yra jo tarptautiškumas, ku- ris tačiau nepaneigia patriotinių žmogaus jausmų. Socialistas siekdamas visos žmonijos gerovės, labiausiai siekia savo tau- tos gerovės. Tikrasis patriotiz- mas yra tas, kuris reiškiasi in- ternacionalizmo rėmuose. Todėl tarptautinių socializmo principų pabrėžimas nepaneigia tikrojo patriotizmo, nors tuo priekaištų link operuoti visokio plauko fa- šistai.

Prieidamas prie šių dienų lie- tuvių gyvenimo, kalbėtojas pa- brėžė, kad emigracinėje lietuvių visuomenėje yra nemaža šašų. Fašistinis elementas ateities Lie- tuvų linkęs matyti valdomą fa- šistinės diktatūros.

"Reikia laisvinti Lietuvą", pa- brėžė kalbėtojas, "bet reikia ir stengtis, kad ji tikrai būtų lais- va, kad joje nesauvaliautų kokių nors diktatorių ambicijos, ne- šančios lietuvių tautai varžtus ir persekiojimus".

Darbininkiškosios idėjos Antroje minėjimo dalyje Dr. P. Grigaitis plačiau sustojo ties darbininkų sąjūdžių idėjomis, kurios gimė Pirmojo bei Antrojo Internacinalų laikais ir kurios turėjo ir tebeturi milžiniškos reikšmės viso pasaulio tautų gy- venime.

Bet ta pačia proga kalbėtojas pažymėjo, kad Amerikos organi- zuotoji darbininkija politiniame gyvenime nevaizina tokio vaid- mens, kokį turėtų vaidinti. O ta- tai yra todėl, kad jai per mažai pažįstami pagrindiniai darbinin- kų sąjūdžio principai ir jų isto- rija.

Įdomiai kalbėtojas nušvietė socialines ir politines sąlygas, kurios paskatino Prancūzijos bei Anglijos darbininkus ieškoti ben- dros kalbos ir kurių dėka darbi- ninkų sąjūdis pasidarė tarptauti- nis.

Kai Anglijos "čartistai" išsi- kovojo 10 valandų darbo dieną, tai prancūzų darbininkija pama- tų, kad anglų laimėjimas padės

ir jai savo krašte asiekti lengva- tų.

Tuo pačiu laiku aiškėjo, kad viename ar keliuose kraštuose iš- kovojusi lengvatas darbininkija negali jų išsaugoti, nes pramo- nininkai prisigabena darbininkų iš atsilikusiu kraštu ir naudoja- si jų pigesne darbo jėga. Todėl jau Pirmojo Internacinalo metu, 1864 m. Londone, prieta iš- vados, kad visų šalių darbininkai turi jungtis ir bendrai siekti sau gerbūvio visame pasaulyje. Iš čia yra tas darbininkų internaciona- lizmas, kuris gyvas darbininkijoj iki šių dienų.

Vėlesni įvykiai, ir ypač Pary- žiaus komūnos nepasisekimas, darbininkų judėjimą, iš dalies, pakirto, bet jų iškelto idėjos li- kio. O tos idėjos yra tokios kil- nos ir aiškios, kad dėl jų vertės netenka abejoti. "Jokia evange- lija, jokia enciklika taip aiškiai neformuoja humaniškumo, dorovės ir demokratijos principų, kaip visos formuluoja darbininkų suvažiavimuose priimtosios rezoliucijos. Mums lieka tuos prin- cipus tik įgyvendinti", pareiškė Dr. P. Grigaitis.

Minėjimo užbaigimas Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

Susirinkusieji sudėjo kelias- dešimt dolerių, kurie bus panau- doti Vokietijoje likusiems lietu- vių socialdemokratams sušelpti.

Rep. Uždarydamas minėjimą pirm. Kundroška paragino susirinku- sius užsiprenumeruoti Bostone leidžiamą, prof. Kaminsko redaguojamą, "Darbo" žurnalą bei "Keleivį".

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS VIRTUVEI PYRAGAICIŲ VIREJAS-KEPEJAS Taip pat įvairiausias naktinis vyriausis virėjas. Pasimatyti su vyriausiuo- ju virėju. SHERATON HOTEL 505 N. Michigan Ave.

REIKALINGAS kalvis dirbti su mažu elektriniu kaju (power hammer) taip pat nukalti mažoms dalims. Turi kal- bėti truputį angliskai. Lawndale Forge Co., 2141 So. Spaulding Ave.

SKUBIAI reikalingas vyras nuolatini- am darbiui. Turi mokėti vairuoti trok. Geras atlyginimas ir darbo va- landos. BRUNO'S KEPYKLA, 3339 S. Lituania Ave. CLIFFSIDE 4-6376.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkų

C O O K MAN OR WOMAN Excellent opportunity for person who has had cooking experience. 5 days, 40 hour schedule. Liberal discount privileges.

CARSON PIRIE SCOTT & CO. Personnel Department, 11th floor Men's Store MONROE AND WABASH

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų

WAITRESSES Short hours that fit into a busy home life. Hours between 11:00-2:30 on a six day schedule. Liberal discount privileges.

CARSON PIRIE SCOTT & CO. Personnel Department, 11th floor Men's Store MONROE AND WABASH

REIKALINGA masažistė dirbti Rus- sian Bath 4 dienos savaitėje. 1619 West Division Street

REIKALINGA valgyklai virėjos padė- jėja — darbininkė Dėl susižinojimo skambinkite LAfayette 3-9889.

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMA krautuvė su 3 kam- bariais. Galės pirkti namą. 908 West 35th Place

BUSINESS CHANCES Biznio Progos IDEAL delikatesų salduonių krau- tuvė ir užkandinė visokių rūšių ledų gaminiai ir sumuštiniai) gražioj Mar- quette parko kolonijoj. Kampiniam name, prieš mokyklą, bažnyčių ir par- ko. Gyvenimui butas. Turu paaukoti dėl nemokėjimo lietuvių kalbos. 2657 W. 69th St. Grovehill 6-9525

LIETUVIŲ kolonijoje parduodama salduonių ir įvairių naujenybių krau- tuvė, išdirbtas biznis. Butas užpa- kauoti. Kaina tik \$3,500. Turime par- duoti. 2519 West 69th Street.

PARDUODAMA taverna su gyven- imui butu. Gerų pasiūlymų neatmes- me. 43rd ir California Ave. LAfayette 3-9626

CONTRACTORS - BUILDERS Namy Statytojai ir Taisytojai KONTRAKTORIUS STANDARD BUILDERS, INC. 726 W. 18th Street Chicago 16, Ill. A. GINTNERIS, pirmininkas V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas. CH 3-1535

Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

NAMŲ REMONTAS (REMODELING) Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko imokėti, o už didesnius darbus susitarsime. Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS 6828 So. Maplewood Ave. REpublic 7-1223

NORINTIEJI GYVENTI GRAŽES- NIUOSE NAMUOSE, DEL PERTAI- SYMO, ATNAUJINIMO IR PAGRA- ZINIMO NAMO, VISADOS KREPKI- TES PAS PAUL R. RAMOSKA BROS. Masons-Carpenters and General Contractors Darbas atliekamas gražiai ir sąžiningai. 7300 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill. PROSPECT 6-2439

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai LIETUVISKA APDRAUDŲ AGENTŪRA Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asme- nims, profesionalams ir biznio įstai- goms. Laisvas pasirinkimas kompani- jos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valsty- bės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašy- kite, užkeikite.

JONAS KIRVAITIS INTERSTATE INSURANCE AGENCY 5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WALbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI Prieš drausdami kitur, pasiteira- kite pas mane. Pirmieilės kompanijos —aukščiausi komisa! Savi pas savusi

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE & LOAN ASS'N

INSURED UP TO \$10,000

2555 West 47th St. CHICAGO 32, ILL. L.A.K. 5-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

This is our new HOOVER Constellation

Other cleaners reach this far!

It cleans twice the area of any other cleaner... with its exclusive double-stretch hose!

Want to see something amazing? New double-stretch hose lets you go from one room to another, clean all the way upstairs, without moving the cleaner. A smart, small sphere —less than 12 inches from swivel top to easy-glide base—yet it's the world's most powerful cleaner. See it this week!

BEE JAY STORES
15 W. Hubbard Street Whitehall 4-3253
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS